

GRUPA
KAPITAŁOWA
BNP Paribas Bank Polska S.A.

Skonsolidowany raport śródroczny
za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019

BNP PARIBAS

Bank zmieniającego się świata

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
I ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	6
Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	6
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	11
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	14
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	16
1 DANE IDENTYFIKACYJNE	16
2 OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ	16
3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	16
3.1 Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie	17
3.2 Wdrożenie MSSF 16	17
3.3 Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa	20
3.4 Rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A.	21
3.5 Zmiana w prezentacji danych finansowych	21
4 KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI	21
5 ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI	21
6 SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	21
7 WARTOŚCI SZACUNKOWE	22
8 WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	26
9 WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	27
10 WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	29
11 WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	29
12 WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	30
13 OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	31
14 AMORTYZACJA	33
15 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	33
16 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	34
17 PODATEK DOCHODOWY	35
18 KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	35
19 NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	36
20 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	37
21 RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	39
22 KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	42
23 KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELNE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	48
24 PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	49
25 INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	50
26 PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	51
27 WARTOŚCI NIEMATERIALNE	51
28 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	52
29 LEASING	52
30 INNE AKTYWA	53
31 ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	53
32 ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	54
33 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	55
34 ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	55
35 POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	56
36 REZERWY	56
37 ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	58
38 INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLWÓW PIENIĘŻNYCH	58
39 ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	59

40	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	59
41	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI.....	64
42	SKONSOLIDOWANY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	67
43	INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	68
44	AKCJONARIAT BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	73
45	WYPŁACONE DYWIDENDY	74
46	PODZIAŁ ZYSKU	74
47	SPRAWY SĄDOWE	74
48	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	75
49	WŁADZE BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	81
50	CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE BANKU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU	82
51	WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W III KWARTALE 2019 ROKU.....	84
52	ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	86
II	ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	87
	Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat	87
	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	88
	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	89
	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	91
	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	93
	INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	95
1	ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	95
2	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI.....	96
3	JEDNOSTKOWY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	99
4	SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	99
5	EMISJA I WYKUP PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	99
6	WYPŁACONE DYWIDENDY	99
7	PODZIAŁ ZYSKU	100
8	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	100
9	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	100
	PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	101

WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	30.09.2019 (narastająco)	30.09.2018 (narastająco)	30.09.2019 (narastająco)	30.09.2018 (narastająco)
Wynik z tytułu odsetek	2 363 447	1 453 079	548 542	341 620
Wynik z tytułu prowizji	612 610	384 672	142 183	90 437
Wynik przed opodatkowaniem	690 498	444 150	160 260	104 420
Wynik po opodatkowaniu	493 423	319 499	114 520	75 114
Całkowite dochody ogółem	485 667	305 391	112 720	71 798
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(513 143)	(2 169 452)	(119 097)	(510 039)
WSKAŹNIKI	30.09.2019	30.09.2018	30.09.2019	30.09.2018
Liczba akcji (szt.)	147 418 918	97 538 318	147 418 918	97 538 318
Zysk (strata) na jedną akcję	3,35	3,61	0,78	0,85
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
Aktywa razem	107 555 619	109 022 519	24 592 011	25 354 074
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	72 196 212	70 997 701	16 507 274	16 511 093
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 069 805	2 416 249	473 250	561 918
Zobowiązania razem	96 508 943	98 462 706	22 066 248	22 898 304
Zobowiązania wobec klientów	83 348 683	87 191 708	19 057 226	20 277 141
Kapitał akcyjny	147 419	147 419	33 707	34 283
Kapitał własny razem	11 046 676	10 559 813	2 525 763	2 455 770
ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
Fundusze własne razem	12 659 784	12 206 789	2 894 591	2 838 788
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	84 057 112	83 451 281	19 219 204	19 407 275
Łączny współczynnik kapitałowy	15,06%	14,63%	15,06%	14,63%
Współczynnik kapitału Tier1	12,78%	12,38%	12,78%	12,38%

Wybrane jednostkowe dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
	30.09.2019 (narastająco)	30.09.2018 (narastająco)	30.09.2019 (narastająco)	30.09.2018 (narastająco)
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Wynik z tytułu odsetek	2 326 720	1 432 904	540 018	336 876
Wynik z tytułu prowizji	587 800	359 962	136 425	84 627
Wynik przed opodatkowaniem	720 547	454 185	167 235	106 779
Wynik po opodatkowaniu	521 406	328 309	121 015	77 186
Całkowite dochody ogółem	513 627	314 217	119 210	73 873
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(498 851)	(2 168 921)	(115 780)	(509 914)
WSKAŹNIKI	30.09.2019	30.09.2018	30.09.2019	30.09.2018
Liczba akcji (szt.)	147 418 918	97 538 318	147 418 918	97 538 318
Zysk (strata) na jedną akcję	3,54	3,70	0,82	0,87
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
Aktywa razem	104 404 835	106 811 658	23 871 601	24 839 920
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	69 251 653	68 870 918	15 834 016	16 016 493
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 069 805	2 416 249	473 250	561 918
Zobowiązania razem	93 319 703	96 240 096	21 337 046	22 381 418
Zobowiązania wobec klientów	85 688 885	89 506 557	19 592 300	20 815 478
Kapitał akcyjny	147 419	147 419	33 707	34 283
Kapitał własny razem	11 085 132	10 571 562	2 534 556	2 458 503
ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
Fundusze własne razem	12 724 833	12 240 367	2 909 464	2 846 597
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	81 358 071	81 493 415	18 602 083	18 951 957
Łączny współczynnik kapitałowy	15,64%	15,02%	15,64%	15,02%
Współczynnik kapitału Tier1	13,29%	12,72%	13,29%	12,72%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Bank stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 30.09.2019 r. - 1 EUR = 4,3736 PLN
- na dzień 31.12.2018 r. - 1 EUR = 4,3000 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie 9 miesięcy:

- dla okresu od 1.01.2019 r. do 30.09.2019 r. - 1 EUR = 4,3086 PLN
- dla okresu od 1.01.2018 r. do 30.09.2018 r. - 1 EUR = 4,2535 PLN

I ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Przychody z tytułu odsetek	8	1 053 372	3 147 967	705 126	2 053 468
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		999 842	2 981 393	618 822	1 791 220
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		948 498	2 813 025	584 897	1 686 703
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		51 344	168 368	33 925	104 517
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		53 530	166 574	86 304	262 248
Koszty z tytułu odsetek	8	(255 064)	(784 520)	(197 537)	(600 389)
Wynik z tytułu odsetek		798 308	2 363 447	507 589	1 453 079
Przychody z tytułu opłat i prowizji	9	259 542	767 949	173 749	495 399
Koszty z tytułu opłat i prowizji	9	(54 019)	(155 339)	(41 734)	(110 727)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		205 523	612 610	132 015	384 672
Przychody z tytułu dywidend		4 451	6 007	3 971	4 780
Wynik na działalności handlowej	10	175 696	501 728	62 506	201 096
Wynik na działalności inwestycyjnej	11	(20 533)	(40 531)	23 900	30 626
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		(3 559)	(4 642)	1 789	4 612
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	12	(135 315)	(340 849)	(101 772)	(219 115)
Ogólne koszty administracyjne	13	(585 234)	(1 818 134)	(361 404)	(1 134 701)
Amortyzacja	14	(131 016)	(352 243)	(41 564)	(124 226)
Pozostałe przychody operacyjne	15	30 696	139 547	15 768	68 441
Pozostałe koszty operacyjne	16	(100 035)	(165 658)	(19 846)	(76 771)
Wynik na działalności operacyjnej		238 982	901 282	222 952	592 493
Podatek od instytucji finansowych		(69 457)	(210 784)	(48 472)	(148 343)
Zysk brutto		169 525	690 498	174 480	444 150

Podatek dochodowy	17	(54 763)	(197 075)	(43 582)	(124 651)
Zysk netto		114 762	493 423	130 898	319 499
przypadający na akcjonariuszy Banku		114 762	493 423	130 898	319 499
ZYSK (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ (WYRAŻONY W PLN NA JEDNĄ AKCJĘ)					
Podstawowy		0,78	3,35	1,35	3,61
Rozwodniony		0,78	3,35	1,35	3,61

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Zysk netto za okres	114 762	493 423	130 898	319 499

INNE CAŁKOWITE DOCHODY

POZYCJE, KTÓRE ZOSTANĄ NASTĘPNIE PRZEKLASYFIKOWANE NA ZYSKI LUB STRATY PO SPEŁNIENIU OKREŚLONYCH WARUNKÓW

Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	10 664	(8 759)	6 366	(16 762)
Podatek odroczoney	(2 026)	1 669	(1 168)	2 638

POZYCJE, KTÓRE NIE ZOSTANĄ PRZEKLASYFIKOWANE NA ZYSKI LUB STRATY

Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(1 208)	(822)	539	18
Podatek odroczoney	230	156	(114)	(2)

INNE CAŁKOWITE DOCHODY (NETTO)

CAŁKOWITE DOCHODY OGÓLEM	122 422	485 667	136 521	305 391
przypadające na akcjonariuszy Grupy	122 422	485 667	136 521	305 391

Grupa Kapitałowa BNP Paribas Bank Polska S.A. w trzech kwartałach 2019 r. wypracowała zysk netto w wysokości 493 423 tys. zł, tj. o 173 924 tys. zł (o 54,4%) wyższy niż osiągnięty w analogicznym okresie 2018 r.

Wynik z działalności bankowej Grupy za trzy kwartały 2019 r. wyniósł 3 412 508 tys. zł i był wyższy r/r o 1 341 973 tys. zł, tj. o 64,8%.

Najważniejszym wydarzeniem wpływającym na wzrost poziomu zysku netto zrealizowanego w trzech kwartałach 2019 r. oraz na porównywalność wyników z trzema kwartałami 2018 r. była realizacja w dniu 31 października 2018 r. transakcji nabycia przez Bank Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. („RBPL”). Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku za trzy kwartały 2018 r. nie zawiera przychodów i kosztów RBPL.

Na porównywalność wyników zrealizowanych w analizowanych okresach wpłynęły dodatkowo następujące czynniki:

- zaksięgowanie w ciężar kosztów funkcjonowania oraz pozostałych kosztów operacyjnych kosztów integracji: za okres 9 miesięcy 2019 r. w kwocie 266 172 tys. zł (dotyczących kosztów integracji z nabytą przez Bank Podstawową Działalnością Raiffeisen Bank Polska S.A.) wobec 17 177 tys. zł kosztów integracji poniesionych w trzech kwartałach 2018 r. (związanych z wcześniejszymi procesami łączenia banków BGŻ S.A. oraz BNP Paribas Bank Polska S.A.). Szacuje się, że bez uwzględnienia kosztów integracji zysk netto bieżącego okresu 2019 r. wyniósłby 709 022 tys. zł i byłby wyższy r/r o 375 610 tys. zł (tj. o 112,7%);
- poniesienie przez Grupę wyższych kosztów na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, będące rezultatem podniesienia przez Radę BFG poziomu łącznej kwoty składek na fundusz restrukturyzacji banków w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. W trzech kwartałach 2019 r. łączne koszty BFG poniesione przez Grupę wyniosły 154 035 tys. zł i były o 57 884 tys. zł (tj. o 60,2%) wyższe od kosztów poniesionych w trzech kwartałach 2018 r.;
- utworzenie w ciężar wyników III kwartału 2019 r. rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu przez klienta w kwocie 48,8 mln zł. Utworzenie rezerwy było rezultatem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 dotyczącej prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty;
- realizacja w dniu 28 czerwca 2019 r. transakcji sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej („ZORG”) na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. oraz ujęcie w wyniku finansowym brutto Grupy Kapitałowej Banku za I półrocze 2019 r. kwoty 45 000 tys. zł, zaksięgowanej w pozostałych przychodach operacyjnych. W lipcu 2019 r. strony transakcji dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto, w rezultacie której w III kwartale br. dokonano korekty ceny sprzedaży w wysokości 2 565 tys. zł. Ostateczna cena sprzedaży ZORG po korekcie wyniosła 42 435 tys. zł;

Całkowite dochody Grupy za 9 miesięcy 2019 r. były o 180 276 tys. zł (tj. o 59,0%) wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Na odnotowany wzrost wpłynęła głównie poprawa wypracowanego zysku netto.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	30.09.2019	31.12.2018
Kasa i środki w Banku Centralnym	18	2 432 745	2 897 123
Należności od banków	19	867 909	961 496
Pochodne instrumenty finansowe	20	917 845	715 671
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	21	300 057	130 405
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	22	72 196 212	70 997 701
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	23	2 069 805	2 416 249
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	24	17 009 661	11 939 238
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	25	219 470	204 421
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	26	8 082 845	15 875 339
Nieruchomości inwestycyjne		55 868	55 868
Wartości niematerialne	27	490 969	520 767
Rzeczowe aktywa trwałe	28	1 189 700	511 275
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 028 678	1 034 313
Inne aktywa	30	693 855	762 653
Aktywa razem		107 555 619	109 022 519

Suma bilansowa Grupy według stanu na koniec września 2019 r. wyniosła 107 555 619 tys. zł i była niższa o 1 466 900 tys. zł, tj. o 1,3%, w porównaniu do końca grudnia 2018 r.

Zmiana ta wynikała głównie z realizacji w dniu 28 czerwca 2019 r. transakcji sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o., w wyniku której Bank przeniósł na spółkę faktoringową aktywa w kwocie 1 658 174 tys. zł (szczegółowy opis transakcji zawarty jest w Rozdziale „3.3 Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa”).

Drugim czynnikiem wpływającym na spadek wielkości aktywów Grupy jest proces optymalizacji bilansu związany m.in. z istotną zmianą (poprawą) pozycji płynnościowej jaka miała miejsce w wyniku nabycia Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. w dniu 31 października 2018 r. Prowadzona optymalizacja bazy depozytowej Banku pozwala na poprawę realizowanej marży odsetkowej.

Najważniejsze zmiany w strukturze aktywów Grupy w porównaniu do końca 2018 r. to wzrost udziału kredytów i pożyczek udzielonych klientom (suma portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej) o 1,7 p.p., przy jednoczesnym spadku udziału papierów wartościowych i instrumentów finansowych (-2,2 p.p.). Spadek udziału dotyczył przede wszystkim portfela papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody (-7,0 p.p.) przy jednoczesnym wzroście udziału papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (+4,9 p.p.).

W strukturze aktywów dominują kredyty i pożyczki udzielone klientom, których udział stanowił 69,0% wszystkich aktywów na koniec września 2019 r. w porównaniu do 67,3% na koniec 2018 r. W ujęciu wartościowym wolumen kredytów i pożyczek netto wzrósł o 852 067 tys. zł, tj. o 1,2% (pomimo negatywnego wpływu wspomnianej sprzedaży działalności faktoringowej).

Drugą, co do wielkości pozycją aktywów były papiery wartościowe oraz instrumenty finansowe, które stanowiły 23,5% sumy bilansowej na koniec września 2019 r. (na koniec 2018 r.: 25,7%). Po trzech kwartałach 2019 r. ich wartość spadła o 2 707 022 tys. zł, czyli o 9,7%, przede wszystkim w rezultacie zmniejszenia portfela obligacji skarbowych emitowanych przez instytucje rządowe szczebla centralnego zaliczanych do papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, częściowo zniwelowanego przez wzrost wolumenu tego typu obligacji skarbowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Jednocześnie z powyższymi zmianami nastąpił spadek z 3,5% do 3,1% sumy udziału należności od banków oraz kasy i środków w Banku Centralnym, która wartościowo spadła o 557 965 tys. zł, tj. o 14,5%, głównie w pozycjach: rachunek w NBP, rachunki bieżące i lokaty międzybankowe.

ZOBOWIĄZANIA	Nota	30.09.2019	31.12.2018
Zobowiązania wobec banków	31	4 727 260	3 976 469
Pochodne instrumenty finansowe	20	940 532	783 818
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	21	276 030	123 600
Zobowiązania wobec klientów	32	83 348 683	87 191 708
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	33	2 179 424	2 179 424
Zobowiązania podporządkowane	34	1 920 534	1 875 769
Zobowiązania z tytułu leasingu		616 475	-
Pozostałe zobowiązania	35	1 983 840	1 711 641
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		65 837	174 589
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		8 274	8 276
Rezerwy	36	442 054	437 412
Zobowiązania razem		96 508 943	98 462 706

KAPITAŁ WŁASNY	Nota	30.09.2019	31.12.2018
Kapitał akcyjny	44	147 419	147 419
Kapitał zapasowy		9 110 976	9 111 033
Pozostałe kapitały rezerwowe		1 572 757	1 208 018
Kapitał z aktualizacji wyceny		133 423	141 179
Zyski zatrzymane		82 101	(47 836)
wynik z lat ubiegłych		(411 322)	(408 214)
wynik bieżącego okresu		493 423	360 378
Kapitał własny razem		11 046 676	10 559 813
Zobowiązania i kapitał własny razem		107 555 619	109 022 519

Łączna wartość zobowiązań Grupy według stanu na koniec września 2019 r. wynosiła 96 508 943 tys. zł i była o 1 953 763 tys. zł, tj. o 2,0% niższa niż na koniec 2018 r. Udział zobowiązań w sumie zobowiązań i kapitału własnego Grupy spadł w porównaniu z końcem ub. roku o 0,6 p.p. i wyniósł 89,7%.

Najistotniejszą zmianą w strukturze zobowiązań po trzech kwartałach 2019 r. był spadek udziału zobowiązań wobec klientów przy jednoczesnym wzroście udziału zobowiązań wobec banków oraz wyodrębnienie, zgodnie z MSSF 16, zobowiązań z tytułu leasingu.

W strukturze zobowiązań dominują zobowiązania wobec klientów. Ich udział na koniec trzeciego kwartału 2019 r. wyniósł 86,4% i spadł w porównaniu do końca 2018 r. o 2,2 p.p. W ujęciu wartościowym wolumen tych zobowiązań zmniejszył się o 3 843 025 tys. zł, tj. o 4,4% w porównaniu do grudnia 2018 r. i wyniósł 83 348 683 tys. zł. Spadek ten jest w głównej mierze rezultatem polityki optymalizacji pozycji płynnościowej Grupy.

Wzrost udziału w sumie zobowiązań o 0,9 p.p. do poziomu 4,9% odnotowały zobowiązania wobec banków. Ich wartość wyniosła 4 727 260 tys. zł i była o 750 791 tys. zł wyższa niż na koniec 2018 r. (tj. o 18,9%). Kapitały własne według stanu na 30 września 2019 r. wyniosły 11 046 676 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 31 grudnia 2018 r. o 4,6% tj. o 486 863 tys. zł.

Udział kapitału własnego razem w sumie zobowiązań i kapitału własnego Grupy wyniósł na koniec września 2019 r. 10,3% (wobec 9,7% na koniec 2018 r.).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 179	(408 214)	360 378	10 559 813
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 756)	-	493 423	485 667
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	493 423	493 423
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 756)	-	-	(7 756)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	(4 361)	(360 378)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	(4 361)	(360 378)	-
Emisja akcji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	-	-	-	1 253	-	1 253
Stan na 30 września 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	133 423	(411 322)	493 423	11 046 676

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane zatwierdzone)	84 238	5 127 086	909 629	141 988	16 815	279 707	6 559 463
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(407 752)*	-	(407 752)*
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane przekształcone)	84 238	5 127 086	909 629	141 988	(390 937)	279 707	6 151 711
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(809)	-	360 378	359 569
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	360 378	360 378
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(809)	-	-	(809)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	298 389	-	(18 682)	(279 707)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	298 389	-	(18 682)	(279 707)	-
Emisja akcji	63 181	3 983 947	-	-	-	-	4 047 128
Emisja akcji serii	63 181	3 986 814	-	-	-	-	4 049 995
Koszty emisji	-	(2 867)	-	-	-	-	(2 867)
Pozostałe (kapitał spółek zależnych)	-	-	-	-	1 405	-	1 405
Stan na 31 grudnia 2018 roku	147 419	9 111 033	1 208 018	141 179	(408 214)	360 378	10 559 813

*W IV kwartale 2018 roku Bank wdrożył metodologię wyliczania ratingów opartą na segmentacji w segmencie rolniczym. Metodologia ta została zastosowana do oszacowania parametrów PD i identyfikacji znacznego wzrostu ryzyka kredytowego. Ze względu na istotność tej zmiany oraz zmianę metodologii wyliczania podejście to zastosowano również w odniesieniu do Bilansu Otwarcia 2018 roku i zostało odzwierciedlone w wartościach zamortyzowanego kosztu i wartości godziwej ekspozycji z tego segmentu.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane zatwierdzone)	84 238	5 127 086	909 629	141 988	16 815	279 707	6 559 463
Zmiana na skutek wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(318 028)	-	(318 028)
Stan na 1 stycznia 2018 (dane przekształcone)	84 238	5 127 086	909 629	141 988	(301 213)	279 707	6 241 435
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(14 108)	-	319 499	305 391
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	319 499	319 499
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(14 108)	-	-	(14 108)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	298 389	-	(18 682)	(279 707)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	298 389	-	(18 682)	(279 707)	-
Emisja akcji	13 300	783 827	-	-	-	-	797 127
Emisja akcji serii J i K	13 300	786 695	-	-	-	-	799 995
Koszty emisji	-	(2 868)	-	-	-	-	(2 868)
Stan na 30 września 2018 roku	97 538	5 910 913	1 208 018	127 880	(319 895)	319 499	7 343 953

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:			
Zysk (strata) netto		493 423	319 499
KOREKTY RAZEM:		(2 949 004)	(3 154 900)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		197 075	124 651
Amortyzacja		352 243	124 226
Przychody z tytułu dywidend		(6 007)	(4 780)
Przychody z tytułu odsetek		(3 147 967)	(2 053 468)
Koszty z tytułu odsetek		784 520	600 389
Zmiana stanu rezerw		20 225	41 173
Zmiana stanu należności od banków		23 521	(9 107)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(380 041)	96 407
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu		252 894	693 261
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		346 444	(2 555 133)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(693 141)	1 361 723
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		-	800 580
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		-	44 785
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		317 359	(51 852)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		(3 834 670)	(3 061 371)
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		(150 687)	(143 087)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		421 946	(296 018)
Inne korekty	38	302 802	(129 214)
Odsetki otrzymane		2 906 647	1 855 751
Odsetki zapłacone		(673 829)	(593 816)
Opłaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania		11 662	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(2 455 581)	(2 835 401)

	Nota	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
PRZEPLÝW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:			
WPŁYWY		10 183 598	16 236 192
Zbycie aktywów finansowych		10 166 383	16 225 707
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		11 208	5 705
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		6 007	4 780
WYDATKI		(7 857 896)	(15 781 712)
Nabycie aktywów finansowych		(7 443 119)	(15 658 929)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(414 777)	(122 783)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 325 702	454 480
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
WPŁYWY		-	797 127
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału		-	797 127
WYDATKI		(383 264)	(585 658)
Spląty długoterminowych kredytów otrzymanych		(388 235)	(300 658)
Splata zobowiązania leasingowego		4 971	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	(285 000)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(383 264)	211 469
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		(513 143)	(2 169 452)
Środki pieniężne na początek okresu	37	3 425 453	3 443 205
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	37	2 912 310	1 273 753
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		1 667	4 009
o ograniczonej możliwości dysponowania		-	532

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1 DANE IDENTYFIKACYJNE

BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank” lub „BNP Paribas”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Grupa”).

Bank posiada siedzibę w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16 i jest zarejestrowany w Polsce, przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2 OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ

BNP Paribas jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy na dzień 30 września 2019 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).
7. BNP PARIBAS FINANCIAL SERVICES SP. Z O.O.
8. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.

Bank nie posiada zaangażowania kapitałowego w spółce BGZ Poland ABS1 DAC (SPV). Spółka jest kontrolowana przez Bank w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.

W dniu 29 marca 2019 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Banku, tj.: Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. oraz Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., polegające na przejęciu Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. przez BNP Paribas TFI S.A. Szczegółowy opis transakcji zawiera nota 51.

Zgodnie z zasadami MSSF śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje wszystkie spółki zależne na dzień 30 września 2019 roku.

3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za III kwartały zakończone 30 września 2019 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” („MSR 34”), w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską oraz innymi obowiązującymi przepisami. Zasady rachunkowości stosowane w III kwartałach 2019 roku nie różnią się od zasad obowiązujących w 2018 roku, które zostały

szczegółowo opisane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane łącznie ze Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

3.1 Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”** – definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejścia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- **Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).

Wyżej wymienione standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe za III kwartały 2019 roku.

3.2 Wdrożenie MSSF 16

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 13.01.2016 r. i zatwierdzony Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2017/1986 z 31.10.2017 r. do stosowania w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Standard ma obligatoryjne zastosowanie do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się z dniem 1.01.2019 r. lub po tej dacie.

MSSF 16 zastąpił, z dniem 1.01.2019 r., następujące standardy i interpretacje:

- MSR 17 „Leasing”,
- KIMSF 4 „Ustalenie, czy umowa zawiera leasing”,
- SKI 15 „Leasing operacyjny–specjalne oferty promocyjne”,
- SKI 27 „Ocena istoty transakcji wykorzystujących prawną formę leasingu”.

Nowy standard przedstawia całościowy model identyfikacji umów leasingu i ich rozliczania w sprawozdaniach finansowych leasingodawców i leasingobiorców.

MSSF 16 do identyfikacji umów leasingu przyjmuje model kontroli. Standard zawiera szczegółowe wytyczne pozwalające ocenić czy dana umowa zawiera znamiona leasingu, usługi, czy obie charakterystyki. Umowa jest klasyfikowana jako umowa leasingu, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Zostały wprowadzone znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy. W modelu ujmowania leasingu przez leasingobiorców zrezygnowano również z klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego. W zakresie wszystkich umów leasingu oraz umów zawierających element leasingowy ujmuje się aktywa

(prawo do użytkowania danego aktywa w określonym czasie) i zobowiązania z tytułu leasingu. Standard nie wprowadza znaczących zmian w zakresie wymogów dotyczących leasingodawców w porównaniu do MSR 17. Leasingodawca kontynuuje klasyfikację leasingu, jako leasing operacyjny lub leasing finansowy jako dwa oddzielne typy leasingu.

Zasadą generalną jest, że na dzień rozpoczęcia leasingu leasingobiorca będzie rozpoznawał zobowiązanie z tytułu leasingu (zobowiązanie do dokonywania płatności leasingowych) oraz składnik aktywów, który stanowi prawo do użytkowania przedmiotu leasingu przez okres trwania umowy leasingowej (prawo do użytkowania składnika aktywów) w odniesieniu do wszystkich umów leasingu. Jednocześnie MSSF 16 daje możliwość skorzystania z uproszczeń dotyczących umów krótkoterminowych oraz leasingu przedmiotów niskowartościowych.

MSSF 16 dopuszcza, aby leasingobiorcy mogli stosować obecne metody ujmowania umów leasingu operacyjnego do ujmowania umów leasingu krótkoterminowego oraz leasingu przedmiotów niskowartościowych. Leasing krótkoterminowy charakteryzuje się maksymalnym możliwym okresem trwania umowy, włączając opcje jej odnowienia, o długości 12 miesięcy. Ustalenie czy leasing jest krótkoterminowy opiera się wyłącznie na maksymalnym możliwym okresie trwania umowy, to jest okresie, dla którego powstają wykonywalne prawa i obowiązki. Leasingobiorcy nie mogą skorzystać ze wskazanego uproszczenia w przypadku umów krótkoterminowych z opcją zakupu aktywa będącego przedmiotem leasingu niezależnie od intencji i oczekiwań leasingobiorcy, co do przedmiotu umowy.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu na podstawie wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. W wycenie zobowiązań z tytułu leasingu uwzględnia się następujące elementy:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o jakiegokolwiek należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu lub stawki,
- kwoty, które zgodnie z oczekiwaniami będą płatne przez leasingobiorcę z tytułu gwarantowanej wartości końcowej,
- cena realizacji opcji kupna, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z niej skorzysta,
- płatności z tytułu kar za zerwanie umowy leasingu, jeżeli okres umowy leasingu uwzględnia fakt, że leasingobiorca skorzysta z opcji rozwiązania umowy leasingu.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane według wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien uwzględniać:

- wartość początkową zobowiązania z tytułu leasingu,
- opłaty leasingowe dokonane w momencie lub przed zawarciem umowy pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie koszty początkowe poniesione przez leasingobiorcę oraz
- szacowane koszty demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów, które musi ponieść leasingobiorca w związku ze składnikiem aktywów, którego dotyczy umowa, aby przywrócić miejsce, w jakim jest zlokalizowany lub sam składnik aktywów do warunków wymaganych na podstawie umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu prawo do użytkowania jest pomniejszane o umorzenie oraz łączne straty z tytułu utraty wartości oraz korygowane w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w związku ze zmianami leasingu, nieskutkującymi koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Grupa stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa) i nie zawierają opcji kupna. Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 Euro.

Pierwsze zastosowanie MSSF 16

Zgodnie z wymogami, z dniem 1 stycznia 2019 roku, Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing. Grupa dokonała wdrożenia MSSF 16 przy zastosowaniu podejścia retrospektywnego zmodyfikowanego ze skumulowanym wpływem na 1 stycznia 2019 roku (MSSF 16, C5 (b), C8 (b) (ii)), a więc bez retrospektywnych zmian prezentacyjnych, zgodnie z którym rozpoznana wartość zobowiązania leasingowego równa jest wartości prawa do użytkowania, skorygowanego o wcześniej rozpoznane przedpłacone lub naliczone opłaty leasingowe.

Definicja leasingu

Grupa dotychczas stosowała definicję leasingu określoną zgodnie z KIMSF 4. Zgodnie z MSSF 16, Grupa ocenia czy umowa stanowi lub zawiera leasing w oparciu o definicję leasingu zawartą w tym Standardzie. Na dzień początkowego zastosowania MSSF 16, Grupa skorzystała z praktycznego rozwiązania polegającego na braku ponownej oceny charakteru umów zawartych przed 1 stycznia 2019 roku. W związku z powyższym, Grupa zastosowała wyłączenie z MSSF 16 w odniesieniu do umów, które wcześniej nie zostały zidentyfikowane jako leasing zgodnie z MSR 17 lub KIMSF 4.

Grupa jako leasingobiorca

Zgodnie ze stosowanym dotychczas MSR 17 Leasing, Grupa klasyfikowała umowy leasingu jako leasing finansowy bądź operacyjny w oparciu o ocenę czy nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Zgodnie z MSSF 16, Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu dla większości leasingów – tj. te umowy leasingowe są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Dla umów leasingu, klasyfikowanych dotychczas jako leasingi operacyjne, Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu następująco:

- zobowiązanie leasingowe zostało wycenione w wartości bieżącej pozostałych do dokonania płatności leasingowych, zdyskontowanych z wykorzystaniem krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania,
- wartość prawa do użytkowania bazowych składników aktywów dla poszczególnych umów leasingowych (odrębnie dla każdej umowy) została ustalona w wartości równej zobowiązaniu leasingowemu, skorygowanemu o wcześniej rozpoznane przedpłacone lub naliczone opłaty leasingowe.

Stosując zmodyfikowaną retrospektywną metodę wdrożenia MSSF 16, Grupa skorzystała z następujących praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17:

- Grupa zastosowała wyłączenie w stosowaniu w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się do 12 miesięcy od daty pierwszego zastosowania MSSF 16 lub wartość nie przewyższa kwoty 5 000 Euro,
- Grupa wyłączyła początkowe koszty bezpośrednio leasingu z wyceny prawa do użytkowania składnika aktywów w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16,
- Grupa wykorzystwała wiedzę zdobytą po fakcie przy określaniu okresu leasingu, dla umów zawierających opcję przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu.

Dla leasingów, które zostały wcześniej sklasyfikowane jako leasingi finansowe zgodnie z MSR 17, wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku została określona jako wartość bilansowa składnika aktywów objętego leasingiem i zobowiązania z tytułu leasingu bezpośrednio sprzed tego dnia wyceniona zgodnie z MSR 17.

Średnia ważona wartością prawa do użytkowania krańcowa stopa procentowa zastosowana do zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu finansowym w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16, w walutach kontraktowych wyniosła:

- dla zobowiązań w EUR 0,817%,
- dla zobowiązań w PLN 2,601%.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień początkowego zastosowania przedstawia się następująco:

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa rozpoznała 596 492 tys. zł aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań z tytułu leasingu w kwocie 610 497 tys. zł, różnica w kwocie 14 005 tys. zł dotyczy wcześniej rozpoznanych przedpłaconych lub naliczonych opłaty leasingowych oraz rezerwy na restrukturyzację sieci oddziałów.

	1.01.2019
Kwota przyszłych opłat niezdyskontowanych z tytułu leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 roku ujawniona w sprawozdaniu Grupy	695 455
Kwota przyszłych opłat niezdyskontowanych z tytułu leasingu aktywów niematerialnych	(532)
Kwota przyszłych opłat niezdyskontowanych z tytułu krótkoterminowych leasingów ujętych liniowo jako koszt na dzień 1 stycznia 2019 roku	(13 788)
Pozostałe korekty z tytułu dyskonta na dzień 1 stycznia 2019 roku	(70 638)
Zobowiązanie leasingowe na dzień 1 stycznia 2019 roku	610 497

Grupa jako leasingodawca

W odniesieniu do umów, w których Grupa jest leasingodawcą na moment wdrożenia MSSF 16 Grupa nie dokonała żadnych korekt.

3.3 Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa

W dniu 28 czerwca 2019 r. Bank zawarł ze spółką zależną od BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu („BNP”) – BGŻ BNP Paribas Faktoring sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Spółka Faktoringowa”) – umowę sprzedaży („Sprzedaż”, „Umowa Sprzedaży”) zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej („Działalność Faktoringowa”, „ZORG”). Na mocy Umowy Sprzedaży ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2019 r. Bank sprzedał Spółce Faktoringowej ZORG oraz przeniósł na Spółkę Faktoringową aktywa i zobowiązania przedstawione w tabeli poniżej:

AKTYWA	30.06.2019
Należności od banków	214 689
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 442 108
Pozostałe aktywa	1 377
Aktywa razem	1 658 174
ZOBOWIĄZANIA	
Zobowiązania wobec banków	1 635 798
Zobowiązania wobec klientów	18 621
Pozostałe zobowiązania	3 755
Zobowiązania razem	1 658 174

Wartość sprzedawanych aktywów netto wynosiła zero, a cena sprzedaży ZORG ujęta w wyniku finansowym brutto Banku za II kwartał 2019 r. wyniosła 45 000 tys. zł („Cena Sprzedaży”).

Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto (po pomniejszeniu o utworzone odpisy aktualizujące ich wartość), dla których zostały uzyskane zgody klientów na przeniesienie ich w ramach ZORG w stosunku do szacowanej na dzień 30 czerwca 2019 r. wartości należności faktoringowych netto, przyjętej do przygotowania planu finansowego, będącego podstawą kalkulacji Ceny Sprzedaży.

Różnica ww. wartości należności faktoringowych netto, wyniosła 5,7% co skutkowało analogiczną korektą procentową Ceny Sprzedaży w wysokości 2 565 tys. zł. Kwota korekty Ceny Sprzedaży została zwrócona na rachunek Spółki Faktoringowej w dniu 26.07.2019 r. oraz ujęta w wyniku finansowym brutto Grupy w miesiącu rozliczenia. Ostateczna Cena Sprzedaży ZORG po korekcie wyniosła 42 435 tys. zł.

3.4 Rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A.

Rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności RBPL zostało szczegółowo opisane w nocie 4.2 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Kwoty zaprezentowane w sprawozdaniu rocznym, tj. dane dotyczące wyceny według wartości godziwej zidentyfikowanych nabytych aktywów i przejętych zobowiązań oraz wysokość zysku na okazynym nabyciu nie uległy zmianie.

Rozliczenie ceny nabycia zostało przygotowane przez Zarząd Banku w oparciu o wyliczenia wynikające z zawartej Umowy Transakcyjnej. Końcowe rozliczenie zgodnie z warunkami Umowy Transakcyjnej zostało dokonane 1 października 2019 roku w wyniku ostatecznych uzgodnień pomiędzy BNP Paribas Polska S.A. a Raiffeisen Bank International AG („RBI”) – sprzedającym Podstawową Działalność RBPL.

W wyniku rozliczenia BNP Paribas Polska zapłacił na rzecz RBI kwotę w wysokości 30 876 tys. zł. Na potrzeby rozliczenia transakcji wykorzystane zostały rezerwy na przyszłe zobowiązania utworzone w 2018 roku w ramach rozliczenia ceny nabycia Podstawowej Działalności RBPL. Rozliczenie nie miało wpływu na wynik finansowy netto Banku w 2019 roku.

W związku z powyższym, rozliczenie ceny nabycia przeprowadzone na 31 października 2018 r. ma charakter ostateczny. Ustaloną nadwyżkę wartości godziwej przejętych aktywów i zobowiązań na dzień przejścia nad ceną nabycia Bank ujął, zgodnie z zapisami MSSF 3.34, bezpośrednio w wyniku 2018 roku jako zysk na okazynym nabyciu w wysokości 291 706 tys. zł (wykazany w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”) i nie wymaga korekty w 2019 roku.

3.5 Zmiana w prezentacji danych finansowych

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zmieniła sposobu prezentacji danych.

4 KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę w niez mniejszym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

5 ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI

Skonsolidowany raport śródroczny Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. za III kwartały zakończony dnia 30 września 2019 roku został zatwierdzony przez Zarząd do publikacji w dniu 6 listopada 2019 roku.

6 SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska mające charakter sezonowy lub cykliczny.

7 WARTOŚCI SZACUNKOWE

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a) Utrata wartości aktywów finansowych

Ocena utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 wymaga oszacowań i przyjęcia założeń, szczególnie w obszarach oszacowań co do wartości i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, wartości ustanowionych zabezpieczeń, czy oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF 9, podlegają aktywa finansowe Banku wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Rozpoznanie oczekiwanych strat kredytowych jest uzależnione od zmiany poziomu ryzyka kredytowego odnotowanej od momentu początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości (zdarzenia niewykonania zobowiązania).

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej, Bank stosuje trzyetapowe podejście do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. W następstwie zmian jakości kredytowej zaobserwowanych od momentu początkowego ujęcia instrumenty finansowe mogą przechodzić pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 miesięcy

W przypadku gdy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego nie wzrosło w istotnym stopniu od momentu ujęcia początkowego oraz nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy.

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – brak zdarzenia niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, których ryzyko kredytowe wzrosło istotnie w okresie od początkowego ujęcia, ale nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania, uwzględniając prawdopodobieństwo zdarzenia niewykonania zadania. Jednym z sygnałów istotnego wzrostu ryzyka kredytowego jest przekroczenie 30 dni zaległości.

Jeżeli w kolejnych okresach jakość kredytowa instrumentu finansowego ulega poprawie i ulegają odwróceniu wcześniejsze wnioski dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, to ekspozycja zostaje przeklasyfikowana z etapu 2 do etapu 1, a odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych tych instrumentów finansowych są obliczane w horyzoncie 12 miesięcy.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – zdarzenie niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, dla których występuje zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania.

W celu oceny czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego Bank porównuje poziom ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia. W tym celu Bank stosuje np. wewnętrzny system ratingowy oceny ryzyka kredytowego, informację o opóźnieniu w spłatach oraz informację pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takich jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacjach.

Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych obliczana jest z wykorzystaniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, wartości ekspozycji oczekiwanej w momencie niewykonania zobowiązania oraz szacunku straty w przypadku niewykonania zobowiązania. Przy obliczeniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania Bank uwzględnia czynniki dotyczące prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej. Bank stosuje trzy scenariusze przy prognozowaniu przyszłej sytuacji gospodarczej: optymistyczny, pesymistyczny oraz najbardziej prawdopodobny. Wśród rozważanych czynników makroekonomicznych znajdują się np. dynamika PKB, poziom kursów walutowych i stóp procentowych oraz wysokość stopy bezrobocia. Ostateczny wybór czynnika wpływającego na szacunki oraz forma kwantyfikacji wpływu prognozy warunków makroekonomicznych na zachowanie portfela zależy od przynależności ekspozycji do danego pod-portfela i wyników szeregu analiz statystycznych.

W przypadku podmiotów gospodarczych z pełną księgowością Bank określił listę wartości zdarzeń niewykonania zobowiązania takich jak np. znaczące trudności finansowe klienta, znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta, przeterminowanie powyżej 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem).

W przypadku klientów indywidualnych oraz mikroprzedsiębiorstw z uproszczoną księgowością podstawowym zdarzeniem niewykonania zobowiązania jest przeterminowanie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem). Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, takie jak np. restrukturyzacja należności, podejrzenie wyłudzenia.

Dla ekspozycji, dla których wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania Bank dokonuje oceny utraty wartości na bazie oceny indywidualnej oraz stosując podejście kolektywne (grupowe). Ocena indywidualna dokonywana jest na aktywach uznanych przez Bank za indywidualnie znaczące oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy Bank podjął decyzję o dokonaniu oceny indywidualnej utraty wartości danej ekspozycji.

Ocena utraty wartości aktywów indywidualnie znaczących

Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez Bank na aktywach finansowych indywidualnie znaczących, dla których stwierdzono zdarzenie niewykonania zobowiązania, i polega na indywidualnej weryfikacji aktywów finansowych pod kątem utraty wartości. W ramach oceny indywidualnej określane są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a utrata wartości stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są np. przepływy z zabezpieczeń.

Ocena kolektywna (grupowa)

Oceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- Indywidualnie nieznaczących,
- Indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wysokość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zależy od rodzaju ekspozycji kredytowej, długości opóźnienia w spłacie, rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń dla wybranych portfeli, wysokości parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD – probability of default), współczynników straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default) oraz współczynników konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor).

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną, dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są z uwzględnieniem segmentów klientów, rodzajów produktów kredytowych oraz klas opóźnienia ekspozycji w spłatach, oraz – dla klientów instytucjonalnych posiadających wewnętrzny rating Banku – wysokość ratingu kredytowego przypisanego do klienta. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz – w rezultacie – jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Parametry prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) są aktualizowane – zgodnie z metodyką oceny utraty wartości obowiązującą w Banku okresowo w ciągu roku. Do wyznaczania wysokości tego parametru wykorzystywane są analizy statystyczne danych historycznych oraz obserwowalne migracje ekspozycji kredytowych. Wartości parametru LGD oraz CCF są aktualizowane okresowo w ciągu roku. W przypadku parametrów CCF Bank analizuje jaki procent udzielonych zobowiązań pozabilansowych przekształca się w zaangażowanie bilansowe. W przypadku wybranych portfeli parametr LGD wyznaczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji zależnie od rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń. W pozostałych przypadkach jest on określany na poziomie zdefiniowanego portfela homogenicznego.

Przy klasyfikacji ekspozycji do fazy 3 Bank uwzględnia okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do wartości fazy 2 lub 1 dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo tj. bez opóźnień przekraczających 30 dni obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bank na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórzonego defaultu spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji klasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

Wysokość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych oszacowanych w ramach metody kolektywnej oceny utraty wartości, poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. Backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane

do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są, między innymi, zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Dodatkowo w Banku funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe jak i jakościowe. Sam proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

b) Klasyfikacja instrumentów finansowych

Dokonując klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 Bank kierował się osądem w zakresie oceny modeli biznesowych utrzymywania aktywów finansowych oraz oceny, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

c) Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Reuters i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są bądź przez dekompozycję na opcje waniliowe bądź poprzez symulacje Monte Carlo.

Korekta CVA/DVA szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

d) Papiery wartościowe

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do fazy 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

e) Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

f) Rezerwa na odprawy emerytalne

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarusza, przyjęte w tym celu założenia są aktualizowane na koniec każdego kwartału.

g) Leasing – Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego.

Grupa nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

h) Rezerwa restrukturyzacyjna

W dniu 14 grudnia 2018 r. Bank sfinalizował negocjacje z organizacjami związkowymi działającymi w Banku i zawarł porozumienie w sprawie określenia zasad postępowania w sprawach dotyczących pracowników w związku z procesem zwolnień grupowych. Zwolnienia grupowe zostaną przeprowadzone w następstwie przeniesienia podstawowej działalności RBPL.

W związku z zawartym porozumieniem Bank utworzył rezerwy restrukturyzacyjne na pokrycie kosztów redukcji zatrudnienia i zamknięcia oddziałów.

i) Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczonego podatku dochodowego ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

j) Rezerwa na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 r. TSUE wydał wyrok, w którym stwierdził, że artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. TSUE zwrócił przy tym uwagę, że przeprowadzenie analizy porównawczej różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, ponieważ niektóre wersje językowe tego przepisu sugerują obniżenie kosztów związanych z pozostałym okresem obowiązywania umowy podczas gdy inne pozwalają na przypuszczenie, że koszty związane z tym okresem stanowią wskazówkę dotyczącą obliczenia obniżki, a inne odwołują się jedynie do odsetek i kosztów należnych za pozostały okres obowiązywania umowy.

Wyrok został wydany w następstwie pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, który rozpoznawał trzy spory między spółką Lexitor, która nabyła roszczenia trzech klientów, a SKOK im. Stefczyka, Santander Consumer Bankiem i mBankiem, dotyczące obniżenia całkowitego kosztu kredytów konsumenckich ze względu na ich wcześniejszą spłatę. Polski sąd powziął wątpliwości odnośnie interpretacji artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r., w związku z czym wystąpił wobec TSUE z pytaniem, czy w rzeczonym przepisie chodzi o wszystkie koszty, czy tylko te związane z trwaniem umowy.

W wyniku analizy wpływu wyroku na przychody Banku, w szczególności na stosunki wygasłe przed wydaniem orzeczenia Bank podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w wysokości 48 750 tys. zł. Utworzony poziom rezerwy może ulec zmianie ze względu na to, że nadal trwają analizy w sektorze bankowym wpływu tego wyroku na sytuację finansową i działalność biznesową banków w Polsce.

8 WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK				
Należności od banków	6 583	18 339	667	12 051
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	827 627	2 470 355	565 392	1 615 207
niebankowym podmiotom finansowym	3 572	16 365	8 468	13 180
klientom indywidualnym	384 364	1 122 459	265 677	707 103
podmiotom gospodarczym	402 628	1 223 650	266 828	807 053
w tym rolnikom indywidualnym	113 970	329 848	111 563	320 922
instytucjom sektora budżetowego	1 769	5 280	1 154	3 435
należności leasingowe	35 294	102 601	23 265	84 436
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	15 801	49 085	18 838	59 445
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	114 288	324 331	60 527	181 977
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	283	563	210	453
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	51 344	168 368	33 925	104 517
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	37 441	116 902	25 567	79 818
Zakupione papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	5	24	-	-
Przychody z tytułu odsetek, razem	1 053 372	3 147 967	705 126	2 053 468
KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK				
Zobowiązania wobec banków	(33 576)	(93 226)	(25 743)	(68 746)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(19 762)	(58 687)	(20 797)	(56 333)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(165 370)	(515 057)	(127 073)	(402 583)
niebankowym podmiotom finansowym	(11 814)	(36 067)	(11 851)	(31 947)
klientom indywidualnym	(107 803)	(330 424)	(66 094)	(213 362)
podmiotom gospodarczym	(42 333)	(138 035)	(44 590)	(142 133)
w tym rolnikom indywidualnym	(1 066)	(3 443)	(1 295)	(3 993)
instytucjom sektora budżetowego	(3 420)	(10 531)	(4 538)	(15 141)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(2 148)	(6 415)	-	-
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(28 613)	(90 824)	(20 266)	(65 800)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(5 595)	(20 311)	(3 658)	(6 927)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(255 064)	(784 520)	(197 537)	(600 389)
Wynik z tytułu odsetek	798 308	2 363 447	507 589	1 453 079

Po trzech kwartałach 2019 r. wynik z tytułu odsetek, stanowiący główne źródło przychodów Grupy, wyniósł 2 363 447 tys. zł i wzrósł o 910 368 tys. zł, tj. o 62,7% r/r, co było efektem zwiększenia przychodów z tytułu odsetek o 1 094 499 tys. zł, tj. o 53,3% r/r oraz wzrostu kosztów odsetkowych o 184 131 tys. zł, tj. o 30,7% r/r.

Czynnikiem pozytywnie wpływającym na poziom wyniku odsetkowego w analizowanym okresie, ale jednocześnie zaburzającym porównywalność z analogicznym okresem roku ubiegłego, był fakt ujęcia w rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku w trzech kwartałach 2019 r. przychodów i kosztów odsetkowych Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. nabytej 31 października 2018 r.

Wynik odsetkowy za 9 miesięcy 2019 r. zawiera rozliczenie korekty do wartości godziwej dla portfela kredytowego Fazy I, nabytego w ramach Podstawowej Działalności RBPL, w kwocie 82 638 tys. zł (z czego: w III kwartale - 21 980 tys. zł, w II kwartale - 28 370 tys. zł oraz w I kwartale - 32 288 tys. zł).

Wśród czynników zewnętrznych wpływających na poziom wyniku odsetkowego należy wymienić politykę NBP w zakresie kształtowania podstawowych stóp procentowych i ich stabilizację na rekordowo niskim poziomie (stopa referencyjna od marca 2015 r. wynosi 1,5%) oraz tendencje rynkowe w zakresie kształtowania oprocentowania depozytów.

Fakt poprawy pozycji płynnościowej Grupy w rezultacie realizacji nabycia Podstawowej Działalności RBPL (wskaźnik kredyty netto / depozyty spadł z poziomu 104,9% na koniec września 2018 r. do 89,1% na koniec września 2019 r.) pozwolił na optymalizację prowadzonej polityki cenowej i w konsekwencji na poprawę marż depozytowych.

Na koniec września 2019 r. Grupa stosowała rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Wynik odsetkowy netto na powiązaniach zabezpieczających (suma przychodów odsetkowych i kosztów odsetkowych z instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) za trzy kwartały 2019 r. wyniósł 26 078 tys. zł wobec 14 018 tys. zł za trzy kwartały 2018 r.

9 WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
---	---	---	---

PRZYCHODY Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

z tytułu działalności kredytowej i leasingu	62 898	197 191	52 522	151 689
z tytułu obsługi rachunków	35 782	103 378	26 888	76 089
z tytułu obsługi gotówkowej	10 358	30 074	4 538	13 371
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	24 777	77 736	12 597	36 694
z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	14 443	43 745	8 741	24 992
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	26 939	84 439	20 365	65 000
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	61 629	163 140	29 103	79 246
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	12 168	38 944	14 323	33 495
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	4 788	15 923	2 538	6 853
pozostałe prowizje	5 760	13 379	2 134	7 970
Przychody z tytułu opłat i prowizji	259 542	767 949	173 749	495 399

KOSZTY Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

z tytułu działalności kredytowej i leasingu	(714)	(2 223)	(389)	(1 970)
z tytułu obsługi rachunków	(1 282)	(3 800)	(995)	(2 717)
z tytułu obsługi gotówkowej	(3 653)	(9 450)	(1 011)	(2 738)
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	(1 264)	(3 791)	(265)	(882)
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	(2 607)	(10 731)	(6 623)	(14 363)
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	(28 456)	(81 189)	(16 361)	(55 791)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(4 399)	(11 564)	(4 780)	(8 452)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	(6 657)	(22 117)	(6 570)	(15 035)
pozostałe prowizje	(4 987)	(10 474)	(4 740)	(8 779)
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(54 019)	(155 339)	(41 734)	(110 727)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	205 523	612 610	132 015	384 672

Wynik z tytułu opłat i prowizji po trzech kwartałach 2019 r. wyniósł 612 610 tys. zł i był wyższy o 227 938 tys. zł, tj. o 59,3% w porównaniu do trzech kwartałów 2018 r.

Czynnikiem pozytywnie wpływającym na poziom wyniku prowizyjnego w analizowanym okresie, ale jednocześnie zaburzającym porównywalność z analogicznym okresem roku ubiegłego, był fakt ujęcia w rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku za 9 miesięcy 2019 r. przychodów i kosztów z tytułu opłat i prowizji Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. nabytej 31 października 2018 r.

Przychody z tytułu opłat i prowizji wypracowane w trzech kwartałach 2019 r. wzrosły w porównaniu do trzech kwartałów 2018 r. o 272 550 tys. zł, tj. o 55,0%, natomiast koszty prowizyjne o 44 612 tys. zł, tj. o 40,3%.

Wzrost przychodów z tytułu opłat i prowizji został odnotowany we wszystkich kategoriach przychodów. Największe wzrosty r/r dotyczyły przychodów z tytułu:

- obsługi kart płatniczych i kredytowych o 83 894 tys. zł, tj. o 105,9%,
- działalności kredytowej i leasingu o 45 502 tys. zł, tj. o 30,0%,
- realizacji przelewów i usług bankowości elektronicznej o 41 042 tys. zł, tj. o 111,8%,
- obsługi rachunków o 27 289 tys. zł, tj. o 35,9%,
- zarządzania aktywami i operacji brokerskich o 19 439 tys. zł, tj. o 29,9%,
- zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych o 18 753 tys. zł, tj. o 75,0%.

Wzrost kosztów z tytułu opłat i prowizji spowodowany był głównie przez wyższe koszty r/r z tytułu:

- obsługi kart płatniczych o 25 398 tys. zł, tj. o 45,5%,
- pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów o 7 082 tys. zł, tj. o 47,1%,
- obsługi gotówkowej o 6 712 tys. zł, tj. o 245,1%.

10 WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 861	13 774	2 182	5 518
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	857	2 154	(410)	(126)
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	169 978	485 800	60 734	195 704
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	175 696	501 728	62 506	201 096

Wynik na działalności handlowej za trzy kwartały 2019 r. wyniósł 501 728 tys. zł i był wyższy o 300 632 tys. zł, tj. o 149,5% r/r. Poziom i zmienność tego wyniku kształtowane są głównie przez wycenę instrumentów pochodnych oraz wynik z pozycji wymiany. Czynnikiem pozytywnie wpływającym na poziom wyniku z działalności handlowej był fakt ujęcia w wyniku Grupy za trzy kwartały 2019 r. rezultatów Podstawowej Działalności RBPL.

11 WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

W ciągu roku Grupa nie dokonała zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według amortyzowanego kosztu na wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(21 748)	(41 161)	23 853	19 610
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 215	630	47	11 016
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	(20 533)	(40 531)	23 900	30 626

Wynik na działalności inwestycyjnej za trzy kwartały 2019 r. był ujemny i wyniósł -40 531 tys. zł. Był on niższy o 71 157 tys. zł w porównaniu z wynikiem osiągniętym w trzech kwartałach 2018 r. (wynik dodatni w wysokości 30 626 tys. zł).

Pozycją decydującą o poziomie wyniku w trzech kwartałach 2019 r. była zmiana wyceny portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, która była ujemna

i wyniosła -41 161 tys. zł. w porównaniu do pozytywnego wpływu na wyniki trzech kwartałów 2018 r. w kwocie 19 610 tys. zł.

Dodatkowo na wyniki trzech kwartałów 2018 r. pozytywnie wpłynęły zyski ze sprzedaży instrumentów dłużnych w kwocie 11 016 tys. zł.

12 WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Należności od banków	137	-	-	137
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	71	(26 623)	(311 889)	(338 441)
Udzielone zobowiązania warunkowe	10 017	(15 359)	4 565	(777)
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(1 471)	(481)	184	(1 768)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	8 754	(42 463)	(307 140)	(340 849)

Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Należności od banków	347	-	-	347
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(28 827)	(14 802)	(185 693)	(229 322)
Udzielone zobowiązania warunkowe	2 659	(6 037)	11 579	8 201
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	898	143	618	1 659
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(24 923)	(20 696)	(173 496)	(219 115)

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe w trzech kwartałach 2019 r. wyniósł -340 849 tys. zł i jego negatywny wpływ na wyniki Grupy był większy o 121 734 tys. zł, tj. o 55,6% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Biorąc pod uwagę główne segmenty operacyjne¹:

- segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej odnotował zwiększenie ujemnego salda odpisów o 96 912 tys. zł r/r,
- segment Bankowości MŚP – zwiększenie o 45 802 tys. zł r/r,
- segment Bankowości Korporacyjnej (łącznie z CIB) – odnotował poprawę ujemnego salda o 612 tys. zł r/r.

¹ Informacje w oparciu o notę segmentacyjną ujętą w Skonsolidowanym raporcie śródrocznym Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 r.

Czynnikiem negatywnie wpływającym na poziom wyniku odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe w trzech kwartałach 2019 r. i jednocześnie zaburzającym porównywalność z analogicznym okresem roku ubiegłego był fakt istotnego zwiększenia wielkości portfela kredytowego oraz ujęcia w rachunku zysków i strat Grupy za 9 miesięcy 2019 r. przychodów i kosztów z tytułu odpisów dotyczących Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. nabytej 31 października 2018 r.

W trzech kwartałach 2019 r. Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego. Kwota wierzytelności sprzedanych w ramach umów objętych w istotnej części odpisami z tytułu utraty wartości, bądź w całości spisanych ze sprawozdania z sytuacji finansowej Banku, wynosiła 618 223 tys. zł (kwoty główne, odsetki i inne należności poboczne). Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 69 873 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 7 639 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

Koszt ryzyka kredytowego wyrażony jako relacja wyniku z tytułu odpisów aktualizujących do średniego stanu kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom, wycenianych według zamortyzowanego kosztu (obliczonego na bazie stanów na koniec kwartałów) wyniósł na koniec września 2019 r. 0,61% wobec 0,54% na koniec analogicznego okresu ub. roku.

13 OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Koszty pracownicze	(342 022)	(1 016 328)	(212 836)	(627 184)
Koszty marketingu	(30 055)	(106 602)	(16 405)	(67 040)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(79 802)	(198 838)	(31 303)	(83 347)
Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji	(25 237)	(73 629)	-	-
Czynsze	-	-	(35 250)	(107 036)
Pozostałe koszty rzeczowe	(84 261)	(232 386)	(45 283)	(134 647)
Podróże służbowe	(5 507)	(16 586)	(2 879)	(8 792)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(1 151)	(5 354)	(784)	(2 340)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(1 248)	(3 417)	(1 421)	(4 439)
Oplaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(12 315)	(154 035)	(13 992)	(96 151)
Oплата na koszty nadzoru (KNF)	(3 636)	(10 959)	(1 251)	(3 725)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(585 234)	(1 818 134)	(361 404)	(1 134 701)

Ogólne koszty administracyjne (łącznie z amortyzacją) Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska za 9 miesięcy 2019 r. wyniosły 2 170 377 tys. zł i były wyższe r/r o 911 450 tys. zł, tj. o 72,4%.

Na wzrost kosztów wpłynęło głównie połączenie Banku z Podstawową Działalnością Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) oraz poniesione tym samym koszty integracji, a także wzrost opłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG).

Łączna kwota kosztów integracji za trzy kwartały 2019 r. wyniosła 266,2 mln zł (w tym 4,2 mln zł dotyczyło przejęcia SKOK Rafineria), z czego:

- 263,2 mln zł zostało ujęte w ogólnych kosztach administracyjnych i amortyzacji,
- 3,0 mln zł – w pozostałych kosztach operacyjnych i dotyczy głównie kosztów likwidacji majątku trwałego (6,1 mln zł) oraz rozwiązania rezerwy na restrukturyzację oddziałów (pomniejszenie kosztów o 3,4 mln zł).

Koszty integracji ujęte w ogólnych kosztach administracyjnych i amortyzacji dotyczą głównie integracji z RBPL i obejmują m.in.:

- koszty naliczenia przyspieszonej amortyzacji systemów w związku z procesami połączeniowymi banków – 92,0 mln zł,
- koszty rebrandingu związane ze zmianą nazwy Banku od 1 kwietnia 2019 r. – 25,6 mln zł,
- utworzenie rezerwy na programy retencyjne – 37,6 mln zł,
- koszty IT związane z infrastrukturą i migracją systemów – 59,4 mln zł,
- koszty usług konsultingowych – 17,9 mln zł.

Największy wzrost kosztów rodzajowych r/r (o 389,1 mln zł) nastąpił w pozycji koszty pracownicze, co w głównej mierze wynika ze wzrostu zatrudnienia w związku z przejęciem pracowników RBPL, kosztów rezerw utworzonych na programy retencyjne oraz włączeniem w struktury Grupy pracowników 3 spółek, należących wcześniej do Grupy Kapitałowej RBPL.

Znaczący wzrost dotyczył również kosztów opłat na rzecz BFG. Łączne składki zaksięgowane w ciężar kosztów Banku za 9 miesięcy 2019 r. wyniosły 154,0 mln zł i były o 57,9 mln zł wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego:

- składka roczna na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2019 r. (rozliczona w całości w I kwartale br.) wynosiła 116,1 mln zł, w porównaniu do 52,8 mln zł kosztów zaksięgowanych w I półroczu 2018 r.,
- składka na fundusz gwarancyjny banków należna za 9 miesięcy br. wynosiła 37,9 mln zł i była niższa o 5,4 mln zł od kwoty z analogicznego okresu 2018 r.

Wzrost kosztów na rzecz BFG wynika ze wzrostu łącznej kwoty składek dla sektora bankowego określonej przez Radę Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (2 mld zł składki na fundusz restrukturyzacji banków na 2019 r. wobec 960 mln zł na 2018 r. oraz 791 mln zł składki na fundusz gwarancyjny banków na 2019 r. wobec 1,24 mld zł w roku ubiegłym).

Dodatkowo na wzrost poziomu kosztów r/r wpłynęły wyższe:

- koszty informatyczne i telekomunikacyjne (o 115,5 mln zł), dotyczące przede wszystkim kosztów utrzymania systemów połączonego Banku – oprogramowania i sprzętu oraz kosztów związanych z integracją infrastruktury i systemów IT,
- pozostałe koszty rzeczowe (o 97,7 mln zł), dotyczące głównie kosztów administracyjnych - m.in. opłaty pocztowe i korespondencja masowa, materiały biurowe, ochrona oraz podatek VAT od umów dotyczących nieruchomości (wzrost o 35,3 mln zł), outsourcingu usług (o 33,1 mln zł), doradztwa i konsultingu (o 11,1 mln zł), kosztów spółek (o 9,8 mln zł), floty samochodowej (o 4,8 mln zł), co związane jest ze wzrostem zatrudnienia i liczby placówek bankowych po połączeniu z RBPL.

W związku z wdrożeniem od 1 stycznia br. standardu MSSF 16 „Leasing”, który określa jeden model wyceny leasingu nastąpiła zmiana ewidencji kosztów. Koszty czynszów za 9 miesięcy 2019 r. zostały wykazane: w ramach kosztów amortyzacji jako *koszty amortyzacji prawa do użytkowania nieruchomości* (84,2 mln zł), w kosztach odsetkowych jako *koszty odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu* (5,5 mln zł), jako odrębna pozycja kosztów administracyjnych *Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji* (73,6 mln zł) oraz w *pozostałych kosztach rzeczowych* jako koszty podatku VAT od umów dot. nieruchomości (15,5 mln zł).

14 AMORTYZACJA

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(56 157)	(164 693)	(21 811)	(66 008)
Wartości niematerialne	(74 859)	(187 550)	(19 753)	(58 218)
Amortyzacja, razem	(131 016)	(352 243)	(41 564)	(124 226)

Koszty amortyzacji w analizowanym okresie w porównaniu do trzech kwartałów 2018 r. wzrosły o 228,0 mln zł, co wynikało głównie z wdrożenia od 1 stycznia 2019 r. standardu MSSF 16 „Leasing” - przesunięcie ewidencji kosztów czynszów, leasingu samochodów, sprzętu IT do amortyzacji – wzrost o 91,5 mln zł, kosztów naliczenia przyspieszonej amortyzacji systemów w związku z procesami połączeniowymi banków – wzrost o 92,0 mln zł.

15 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Zysk na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	5 832	14 628	3 298	6 433
Zysk z tytułu sprzedaży towarów i usług	8 114	18 635	2 059	9 169
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	1 674	11 536	119	469
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	4 843	12 658	3 237	12 208
Z tytułu odzyskanych odszkodowań	2 143	2 551	483	13 061
Przychody z działalności leasingowej	3 846	8 600	6 292	21 265
Inne przychody operacyjne	4 244	70 939	280	5 836
Pozostałe przychody operacyjne, razem	30 696	139 547	15 768	68 441

Pozostałe przychody operacyjne za 9 miesięcy 2019 r. wyniosły 139 547 tys. zł i były wyższe o 71 106 tys. zł, tj. o 103,9% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Wzrost ten wynikał przede wszystkim z rozpoznania w ramach pozostałych przychodów operacyjnych kwoty wynikającej ze zrealizowanej w czerwcu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. (Spółka Faktoringowa) w wysokości 42 435 tys. zł (kwotę 45 000 tys. zł rozpoznano w I półroczu 2019 r., natomiast w lipcu 2019 r. Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto, będących podstawą kalkulacji ceny sprzedaży na koniec czerwca 2019 r. Powstała różnica w wysokości 2 565 tys. zł została zaksięgowana w III kwartale br.).

Dodatkowo na poziom pozostałych przychodów operacyjnych w 3 kwartałach 2019 r. pozytywnie wpłynęły:

- wzrost przychodów z tytułu rozwiązania rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania o 11 067 tys. zł, tj. o 2 359,7%;
- wzrost przychodów z tytułu sprzedaży towarów i usług o 9 466 tys. zł, tj. o 103,2%;
- wzrost zysku na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych o 8 195 tys. zł, tj. o 127,4%.

Negatywnie na wielkość pozostałych przychodów operacyjnych w 3 kwartałach 2019 r. wpłynęły:

- spadek przychodów z działalności leasingowej o 12 665 tys. zł, tj. o 59,6%;
- spadek przychodów z tytułu odzyskanych odszkodowań o 10 510 tys. zł, tj. o 80,5%.

16 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(11 059)	(24 274)	(3 701)	(6 981)
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(61 898)	(72 580)	(2 901)	(16 672)
Z tytułu windykacji należności	(10 743)	(32 221)	(7 268)	(26 241)
Z tytułu przekazanych darowizn	(1 631)	(4 601)	(926)	(2 380)
Koszty z działalności leasingowej	(5 741)	(16 776)	(5 997)	(18 361)
Koszty dotyczące odszkodowań, kar i grzywien	(234)	(2 843)	(27)	(1 077)
Pozostałe koszty operacyjne	(8 729)	(12 363)	974	(5 059)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(100 035)	(165 658)	(19 846)	(76 771)

Pozostałe koszty operacyjne za 9 miesięcy 2019 r. wyniosły 165 658 tys. zł i były wyższe o 88 887 tys. zł (tj. o 115,8%) w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, głównie w wyniku utworzenia rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w kwocie 48,8 mln zł, jako rezultat wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18, dotyczącej prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty. Dodatkowo, w III kwartale 2019 r. utworzona została rezerwa w wysokości 11,3 mln zł z tytułu niekorzystnego dla Banku wyroku sądowego dotyczącego sprawy opcyjnej klienta korporacyjnego oraz 6,4 mln zł rezerwy na stratę operacyjną związaną z niepoprawnym wykonaniem zajęcia skarbowego w 2017 r.

Ponadto na bieżący poziom pozostałych kosztów operacyjnych miały wpływ m.in.:

- wyższe straty na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych o 17 293 tys. zł, tj. o 247,7%;
- wyższe koszty dotyczące windykacji należności oraz odszkodowań, kar i grzywien łącznie o 7 746 tys. zł, tj. o 28,4%.

17 PODATEK DOCHODOWY

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Podatek bieżący	(94 711)	(190 135)	(48 566)	(112 819)
Podatek odroczony	39 948	(6 940)	4 984	(11 832)
Podatek dochodowy	(54 763)	(197 075)	(43 582)	(124 651)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	169 525	690 498	174 480	444 150
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(32 210)	(131 195)	(33 151)	(84 389)
Wierzytelności spisane w straty	(5 622)	(6 874)	(721)	(933)
Koszty rzeczowe/przychody niepodatkowe	(221)	(348)	339	(453)
PFRON	(477)	(1 438)	(270)	(698)
Opłata ostrożnościowa na rzecz BFG	(2 340)	(29 266)	(2 658)	(18 268)
Odpis aktualizujący należności	1 003	1 608	842	(2 046)
Podatek od instytucji finansowych	(13 148)	(40 061)	(9 209)	(28 185)
Pozostałe różnice	(1 748)	10 499	1 246	10 321
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Grupy z tytułu podatku dochodowego	(54 763)	(197 075)	(43 582)	(124 651)

18 KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	30.09.2019	31.12.2018
Gotówka i pozostałe środki	2 331 251	2 253 140
Rachunek w NBP	101 505	644 095
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	2 432 756	2 897 235
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości:	(11)	(112)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	2 432 745	2 897 123

**ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU
UTRATY WARTOŚCI**

	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Saldo na początek okresu	(112)	-
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	(14)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(1)	(554)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	192	539
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(90)	-
Saldo na koniec okresu	(11)	(29)

19 NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

	30.09.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa brutto	Odpis
Rachunki bieżące	369 423	(320)	453 641	(170)
Lokaty międzybankowe	227 010	(6)	322 920	(109)
Kredyty i pożyczki	14 788	(305)	33 339	(511)
Inne należności	257 927	(608)	152 857	(471)
Należności od banków, razem	869 148	(1 239)	962 757	(1 261)

**ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU
UTRATY WARTOŚCI**

	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Saldo na początek okresu	(1 261)	(4 477)
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	3 333
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(408)	(3 289)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	1 980	3 650
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(1 699)	-
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	149	269
Saldo na koniec okresu	(1 239)	(514)

20 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

30.09.2019	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE			
WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE:			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	12 583 284	95 319	92 151
walutowe kontrakty swap	22 657 947	205 434	170 069
walutowe transakcje (CIRS)	12 206 484	150 025	237 792
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 135 150	48 399	42 443
Razem walutowe instrumenty pochodne:	50 582 865	499 177	542 455
INSTRUMENTY POCHODNE STÓP PROCENTOWYCH:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	36 356 096	411 085	391 117
kontrakty FRA	10 000 000	210	680
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	2 266 821	2 396	1 289
Razem procentowe instrumenty pochodne:	48 622 917	413 691	393 086
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	220 965	4 977	4 991
transakcje FX Spot	2 326 257	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	2 547 222	4 977	4 991
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE, RAZEM:	101 753 004	917 845	940 532
<i>w tym: – wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>101 753 004</i>	<i>917 845</i>	<i>940 532</i>

31.12.2018	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE			
WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE:			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	7 829 117	37 571	84 454
walutowe kontrakty swap	21 914 055	211 822	223 383
walutowe transakcje (CIRS)	8 909 095	93 281	137 825
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 580 893	46 682	51 434
Razem walutowe instrumenty pochodne:	42 233 160	389 356	497 096
INSTRUMENTY POCHODNE STÓP PROCENTOWYCH:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	37 357 838	318 561	279 136
kontrakty FRA	6 660 000	250	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	1 747 257	1 177	1 181
Razem procentowe instrumenty pochodne:	45 765 095	319 988	280 317
POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE			
opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	54 091	2 125	2 135
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	295 763	3 813	3 767
transakcje FX Spot	1 827 788	389	503
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	2 177 642	6 327	6 405
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE, RAZEM:	90 175 897	715 671	783 818
<i>w tym: – wyceniane na podstawie modeli</i>	<i>90 175 897</i>	<i>715 671</i>	<i>783 818</i>

21 RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Grupa na dzień 30 września 2019 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Grupa otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 3M, EURIBOR 1M, USD LIBOR 1M, USD LIBOR 6M.

	IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa	Zobowiązania
30.09.2019		6 697 701	300 057	-
31.12.2018		7 176 981	130 405	578

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.

W zobowiązaniach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (depozytów) wynosząca:

30.09.2019 257 059 tys. zł
31.12.2018 96 472 tys. zł

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 30 września 2019 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	30.09.2019							
	Wartość godziwa			Nominał				
	dotatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	300 057	-	-	250 000	480 000	4 545 313	1 422 388	6 697 701
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	300 057	-	-	250 000	480 000	4 545 313	1 422 388	6 697 701

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2018								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	130 405	578	17 200	-	1 250 000	4 453 885	1 455 896	7 176 981	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	130 405	578	17 200	-	1 250 000	4 453 885	1 455 896	7 176 981	

Dodatkowo Grupa na dzień 30 września 2019 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są: obligacja o stałym kuponie PS0422 oraz kredyt nr LD0536200061 na stałą stopę w EUR .

Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN oraz EUR, w ramach której Grupa płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M oraz EURIBOR 1M.

Instrumenty zabezpieczające	IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa	Zobowiązania
	30.09.2019	851 146	-	18 971
	31.12.2018	854 543	-	26 550

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 30 września 2019 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	30.09.2019							
	Wartość godziwa			Nominał				Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	18 971	-	1 153	5 187	844 806	-	851 146
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	18 971	-	1 153	5 187	844 806	-	851 146

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2018							
	Wartość godziwa			Nominał				Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	26 550	-	-	-	854 543	-	854 543
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	26 550	-	-	-	854 543	-	854 543

22 KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	30.09.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa brutto	Odpis
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE				
NIEBANKOWYM PODMIOTOM FINANSOWYM	638 115	(3 179)	687 227	(14 641)
kredyty o charakterze bieżącym	232 571	(1 395)	361 399	(1 837)
kredyty inwestycyjne	223 557	(712)	96 596	(11 743)
kredyty pozostałe	181 987	(1 072)	229 232	(1 061)
KLIENTOM INDYWIDUALNYM	29 280 956	(1 122 944)	27 001 876	(1 066 974)
kredyty na nieruchomości	17 864 501	(335 849)	16 054 648	(333 352)
kredyty pozostałe	11 416 455	(787 095)	10 947 228	(733 622)
PODMIOTOM GOSPODARCZYM	41 577 861	(2 100 490)	42 613 747	(1 858 267)
kredyty o charakterze bieżącym	18 689 326	(1 137 364)	17 766 706	(984 066)
kredyty inwestycyjne	15 281 083	(684 059)	15 161 760	(627 944)
kredyty pozostałe	7 607 452	(279 067)	9 685 281	(246 257)
W TYM ROLNIKOM INDYWIDUALNYM	9 122 226	(438 585)	8 681 538	(379 402)
kredyty o charakterze bieżącym	4 707 276	(205 004)	4 312 606	(160 364)
kredyty inwestycyjne	4 401 944	(233 021)	4 360 251	(218 750)
kredyty pozostałe	13 006	(560)	8 681	(288)
INSTYTUCJOM SEKTORA BUDŻETOWEGO	135 608	(1 506)	190 073	(1 961)
kredyty o charakterze bieżącym	34 931	(392)	48 738	(550)
kredyty inwestycyjne	34 726	(547)	36 056	(505)
kredyty pozostałe	65 951	(567)	105 279	(906)
NALEŻNOŚCI LEASINGOWE	3 917 847	(126 056)	3 561 739	(115 118)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	75 550 387	(3 354 175)	74 054 662	(3 056 961)

Na koniec września 2019 r. kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom (suma portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu i według wartości godziwej) wyniosły 77 785 295 tys. zł i wzrosły o 1 190 213 tys. zł, tj. o 1,6% w porównaniu do końca 2018 r.

Portfel kredytów i pożyczek brutto wycenianych według zamortyzowanego kosztu w analizowanym okresie wyniósł 75 550 387 tys. zł i zwiększył się o 1 495 725 tys. zł, tj. o 2,0%.

Struktura kredytów i pożyczek brutto wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Wartość kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom indywidualnym wyniosła 29 280 956 tys. zł (wzrost o 2 279 080 tys. zł, tj. o 8,4% w porównaniu do końca 2018 r.). Ich udział w portfelu kredytowym wycenianym według zamortyzowanego kosztu w analizowanym okresie wyniósł 38,8% (wzrost o 2,3 p.p. w porównaniu do grudnia ub. r.). Ponad połowę (61,0%) zaangażowania kredytowego klientów indywidualnych stanowią kredyty na nieruchomości, które na koniec września 2019 r. wyniosły 17 864 501 tys. zł. W strukturze kredytów mieszkaniowych 71,2% to kredyty udzielone w PLN, natomiast 28,5% to kredyty udzielone w CHF (na koniec grudnia 2018 r. odpowiednio: 67,4% i 32,2%).

Wartość kredytów i pożyczek brutto udzielonych podmiotom gospodarczym wyniosła 41 577 861 tys. zł (spadek o 1 035 886 tys. zł, tj. o 2,4% w porównaniu do końca 2018 r.). Ich udział w analizowanym portfelu kredytowym na koniec września 2019 r. wyniósł 55,0% i spadł o 2,5 p.p. w stosunku do końca 2018 r. Prawie 45% tego portfela stanowią kredyty o charakterze bieżącym.

Wartość należności leasingowych wyniosła 3 917 847 tys. zł (wzrost o 10,0% w porównaniu do końca 2018 r.). Ich udział w portfelu kredytowym wycenianym według zamortyzowanego kosztu w analizowanym okresie wyniósł 5,2%.

Wolumen kredytów udzielonych niebankowym podmiotom finansowym oraz instytucjom sektora budżetowego wyniósł łącznie 773 723 tys. zł, odnotowując spadek o 11,8% w stosunku do grudnia 2018 r.

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w kredytach i pożyczkach brutto udzielonych klientom i wycenianych według zamortyzowanego kosztu wyniósł 5,7% na koniec września 2019 r. wobec 5,6% na koniec 2018 r.

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom w podziale na fazy przedstawia się następująco:

30.09.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE	63 672 019	7 577 495	4 300 873	75 550 387
Niebankowym podmiotom finansowym	634 452	294	3 369	638 115
Klientom indywidualnym	25 892 610	2 153 514	1 234 832	29 280 956
Podmiotom gospodarczym	33 715 832	4 967 424	2 894 605	41 577 861
w tym rolnikom indywidualnym	7 254 779	1 094 500	772 947	9 122 226
Instytucjom sektora budżetowego	133 617	1 875	116	135 608
Należności leasingowe	3 295 508	454 388	167 951	3 917 847
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH	(459 593)	(587 472)	(2 307 110)	(3 354 175)
Niebankowym podmiotom finansowym	(2 686)	(49)	(444)	(3 179)
Klientom indywidualnym	(155 351)	(283 202)	(684 391)	(1 122 944)
Podmiotom gospodarczym	(266 978)	(279 702)	(1 553 810)	(2 100 490)
w tym rolnikom indywidualnym	(47 068)	(88 488)	(303 029)	(438 585)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 406)	(13)	(87)	(1 506)
Należności leasingowe	(33 172)	(24 506)	(68 378)	(126 056)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	63 212 426	6 990 023	1 993 763	72 196 212

31.12.2018	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE	63 546 544	6 350 530	4 157 588	74 054 662
Niebankowym podmiotom finansowym	659 169	325	27 733	687 227
Klientom indywidualnym	23 846 696	1 932 196	1 222 984	27 001 876
Podmiotom gospodarczym	35 846 876	3 992 327	2 774 544	42 613 747
w tym rolnikom indywidualnym	7 114 796	980 508	586 234	8 681 538
Institucjom sektora budżetowego	189 960	-	113	190 073
Należności leasingowe	3 003 843	425 682	132 214	3 561 739
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH	(513 974)	(505 675)	(2 037 312)	(3 056 961)
Niebankowym podmiotom finansowym	(2 931)	(42)	(11 668)	(14 641)
Klientom indywidualnym	(190 035)	(244 253)	(632 686)	(1 066 974)
Podmiotom gospodarczym	(296 086)	(239 127)	(1 323 054)	(1 858 267)
w tym rolnikom indywidualnym	(78 708)	(85 095)	(215 599)	(379 402)
Institucjom sektora budżetowego	(1 887)	-	(74)	(1 961)
Należności leasingowe	(23 035)	(22 253)	(69 830)	(115 118)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	63 032 570	5 844 855	2 120 276	70 997 701

W portfelu należności od klientów Banku zostały uwzględnione aktywa nabyte lub udzielone z utratą wartości (POCI – ang. purchased or originated credit-impaired asset), które są wykazywane w Fazie 2 lub 3 w zależności od oceny poziomu ryzyka kredytowego, których wartość bilansowa netto według stanu na 30.09.2019 rok wynosi 487 200 tys. zł. Natomiast na 31.12.2018 rok wynosi 681 549 tys. zł.

Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu:

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na początek okresu (1.01.2019)	(509 733)	(505 571)	(2 035 857)	(3 051 161)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(204 316)	(80 717)	(45 904)	(330 937)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	111 577	53 645	77 921	243 143
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	174 046	(47 597)	(382 999)	(256 550)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	12	26 555	26 567
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(31 167)	(7 244)	53 174	14 763
Stan na koniec okresu (30.09.2019)	(459 593)	(587 472)	(2 307 110)	(3 354 175)

	9 miesięcy do 30.09.2018*
Stan na początek okresu (1.01.2018)	(2 784 780)
Wpływ MSSF 9 na bilans otwarcia	(746 196)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(1 541 844)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	1 309 896
Wykorzystanie w ciężar odpisów	1 047 066
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	13 347
Stan na koniec okresu (30.09.2018)	(2 702 511)

*W tabeli za 9 miesięcy do 30.09.2018 r. nie zaprezentowano podziału odpisów z tytułu utraty wartości na poszczególne fazy ze względu na brak możliwości ich podziału na bilans otwarcia

Wartość brutto kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty według walut	30.09.2019	31.12.2018
CHF	5 095 665	5 166 681
EUR	52 816	56 277
PLN	12 712 982	10 828 584
USD	3 038	3 106
Razem	17 864 501	16 054 648

Wartość portfela kredytowego w CHF

	30.09.2019			31.12.2018				
	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE:								
NIEBANKOWYM PODMIOTOM FINANSOWYM	638 115	-	(3 179)	-	687 227	-	(14 641)	-
kredyty o charakterze bieżącym	232 571	-	(1 395)	-	361 399	-	(1 837)	-
kredyty inwestycyjne	223 557	-	(712)	-	96 596	-	(11 743)	-
kredyty pozostałe	181 987	-	(1 072)	-	229 232	-	(1 061)	-
KLIENTOM INDYWIDUALNYM	29 280 956	5 158 602	(1 122 944)	(200 242)	27 001 876	5 234 042	(1 066 974)	(199 108)
kredyty na nieruchomości	17 864 501	5 095 665	(335 849)	(189 712)	16 054 648	5 166 681	(333 352)	(190 402)
kredyty pozostałe	11 416 455	62 937	(787 095)	(10 530)	10 947 228	67 361	(733 622)	(8 706)
PODMIOTOM GOSPODARCZYM	41 577 861	97 706	(2 100 490)	(8 687)	42 613 747	102 654	(1 858 267)	(7 647)
kredyty o charakterze bieżącym	18 689 326	46 101	(1 137 364)	(5 296)	17 766 706	49 814	(984 066)	(4 375)
kredyty inwestycyjne	15 281 083	12 019	(684 059)	(3 173)	15 161 760	13 396	(627 944)	(3 264)
kredyty pozostałe	7 607 452	39 586	(279 067)	(218)	9 685 281	39 444	(246 257)	(8)
W TYM ROLNIKOM INDYWIDUALNYM	9 122 226	3 700	(438 585)	(300)	8 681 538	-	(379 402)	-
kredyty o charakterze bieżącym	4 707 276	3 541	(205 004)	(300)	4 312 606	-	(160 364)	-
kredyty inwestycyjne	4 401 944	159	(233 021)	-	4 360 251	-	(218 750)	-
kredyty pozostałe	13 006	-	(560)	-	8 681	-	(288)	-
INSTYTUCJOM SEKTORA BUDŻETOWEGO	135 608	-	(1 506)	-	190 073	-	(1 961)	-
kredyty o charakterze bieżącym	34 931	-	(392)	-	48 738	-	(550)	-
kredyty inwestycyjne	34 726	-	(547)	-	36 056	-	(505)	-
kredyty pozostałe	65 951	-	(567)	-	105 279	-	(906)	-
NALEŻNOŚCI LEASINGOWE	3 917 847	43 290	(126 056)	(8 006)	3 561 739	38 531	(115 118)	(14 519)
Kredyty i pożyczki, razem	75 550 387	5 299 598	(3 354 175)	(216 935)	74 054 662	5 375 227	(3 056 961)	(221 274)

W III kwartałach 2019 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego. Kwota wierzytelności sprzedanych w ramach umów objętych w istotnej części odpisami z tytułu utraty wartości, bądź w całości spisanych ze sprawozdania z sytuacji finansowej Banku, wynosiła 721 251 tys. zł (kwoty główne, odsetki i inne należności poboczne). Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 87 940 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 6 111 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

Sekurytyzacja

W 2017 roku Bank zawarł 9 umów dotyczących sprzedaży portfela kredytów.

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych i samochodowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV (BGZ Poland ABS1 DAC (SPV) z siedzibą w Irlandii). Okres rewolwingowy wynosi 24 miesiące.

SPV wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 180 850 tys. zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 119 621 tys. zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów.

W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 22.11.2017 r. (tzw. cut-off) 2 300 471 tys. zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 27.04.2032 rok.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na 30.09.2019 r. według wartości netto 2 243 818 tys. zł.

Bank pełni funkcję serwisera w przedmiotowej transakcji.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją i powiązanych z nimi zobowiązań:

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
Aktywa	2 243 818	2 150 316	2 128 595	2 106 646
Zobowiązania	2 298 995	2 298 995	2 298 995	2 298 995

23 KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELNE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	30.09.2019	31.12.2018
Kredyty preferencyjne	2 069 805	2 416 249
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	2 069 805	2 416 249

Poniżej przedstawiono porównanie, wartości godziwej kredytów preferencyjnych z ich wartością bilansową brutto, jaka zostałyby ujęta, gdyby Grupa - zgodnie z wymogiem IFRS 9 - nie dokonała reklasyfikacji tych portfeli według wartości godziwej przez wynik finansowy.

	Wartość godziwa	Wartość bilansowa brutto
30.09.2019	2 069 805	2 234 908
31.12.2018	2 416 249	2 540 420

Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
30.09.2019	1 555 563	367 320	146 922	2 069 805
31.12.2018	1 878 069	396 716	141 464	2 416 249

24 PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	30.09.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa brutto	Odpis
PAPIERY WARTOŚCIOWE				
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 677	(180)	6 006	(1)
emitowane przez banki krajowe	28 057	(237)	-	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	16 504 149	(69)	11 269 967	(46)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	396 210	(22 954)	618 641	(20 964)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	99 380	(372)	65 767	(132)
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 033 473	(23 812)	11 960 381	(21 143)

30.09.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
PAPIERY WARTOŚCIOWE				
	16 793 372	22 979	217 122	17 033 473
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 677	-	-	5 677
emitowane przez banki krajowe	28 057	-	-	28 057
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	16 504 149	-	-	16 504 149
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	156 109	22 979	217 122	396 210
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	99 380	-	-	99 380
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH				
	(1 653)	(4 491)	(17 668)	(23 812)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(180)	-	-	(180)
emitowane przez banki krajowe	(237)	-	-	(237)
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(69)	-	-	(69)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(795)	(4 491)	(17 668)	(22 954)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(372)	-	-	(372)
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	16 791 719	18 488	199 454	17 009 661

31.12.2018	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
PAPIERY WARTOŚCIOWE	11 709 065	31 479	219 837	11 960 381
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	6 006	-	-	6 006
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	11 269 967	-	-	11 269 967
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	367 325	31 479	219 837	618 641
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	65 767	-	-	65 767
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	(1 734)	(2 359)	(17 050)	(21 143)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(1)	-	-	(1)
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(46)	-	-	(46)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(1 555)	(2 359)	(17 050)	(20 964)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(132)	-	-	(132)
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	11 707 331	29 120	202 787	11 939 238

25 INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	30.09.2019	31.12.2018
INSTRUMENTY FINANSOWE	Wartość bilansowa	
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	-	11 941
Obligacje emitowane przez podmioty niefinansowe	53 737	53 612
Obligacje zamienne na akcje podmiotów niefinansowych	17 609	11 943
Instrumenty kapitałowe	147 512	126 317
Jednostki uczestnictwa	612	608
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	219 470	204 421

26 PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

	30.09.2019	31.12.2018
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE		
Obligacje emitowane przez banki	531 707	516 084
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	7 551 138	15 359 255
PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	8 082 845	15 875 339

Wycena dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody dokonywana jest w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy użyciu bieżących rynkowych stóp procentowych, z uwzględnieniem ryzyka kredytowego emitenta w wysokości odpowiadającej parametrom obserwowanym na rynku dla transakcji o podobnym ryzyku kredytowym i horyzoncie czasowym. Wycena nie uwzględnia założeń, które nie mogą być zaobserwowane bezpośrednio na rynku.

27 WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	30.09.2019	31.12.2018
Licencje	270 438	332 813
Inne wartości niematerialne	8 940	8 836
Nakłady na wartości niematerialne	211 591	179 118
Wartości niematerialne, razem	490 969	520 767

W III kwartale 2019 roku wartość bilansowa netto nabytych przez Grupę składników „Wartości niematerialne” wynosi 159 701 tys. zł (w III kwartale 2018 roku wyniosła 89 902 tys. zł), natomiast wartość bilansowa netto składników zbytych i zlikwidowanych wyniosła 1 202 tys. zł (w III kwartale 2018 roku wyniosła 507 tys. zł).

28 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	30.09.2019	31.12.2018
Środki trwałe, w tym:	464 677	474 568
grunty i budynki	197 986	192 895
sprzęt informatyczny	124 380	124 497
wyposażenie biurowe	28 407	36 239
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	113 904	120 937
Środki trwałe w budowie	125 302	36 707
Prawo do użytkowania, w tym:	599 721	-
grunty i budynki	582 018	-
pojazdy samochodowe	12 768	-
sprzęt informatyczny	4 724	-
pozostałe	211	-
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 189 700	511 275

W III kwartale 2019 roku wartość bilansowa netto nabytych i rozpoznanych jak o leasing przez Grupę składników „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosi 255 076 tys. zł (w III kwartale 2018 roku wyniosła 32 881 tys. zł), natomiast wartość bilansowa netto składników zbytych i zlikwidowanych wynosi 10 006 tys. zł (w III kwartale 2018 roku wyniosła 5 198 tys. zł).

29 LEASING

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich, jak:

- nieruchomości,
- pojazdy samochodowe,
- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- wpłatomaty,
- elementy wyposażenia,
- sprzęt IT.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 1 do 5 lat. Umowy zawierają opcje przedłużenia. Grupa zawiera również umowy leasingu zwrotnego w odniesieniu do pojazdów samochodowych.

Grupa jest również stroną umów leasingu nieruchomości. Umowy te są zawierane na czas określony od 1 do 30 lat oraz na czas nieokreślony. W przypadku umów na czas nieokreślony Grupa, ustala okres leasingu w oparciu o okres wypowiedzenia umowy. Umowy przewidują zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu (np. GUS, HICP).

Grupa posiada także umowy leasingu gruntu na czas nieoznaczony, oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

	30.09.2019
Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	(111 262)
koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(6 456)
koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(91 863)
koszty związane z leasingiem krótkoterminowym (ujęte w kosztach administracyjnych)	(12 943)

30 INNE AKTYWA

INNE AKTYWA:	30.09.2019	31.12.2018
Należności z tytułu umów z klientami:		
dłużnicy różni	277 952	134 419
przychody do otrzymania	95 094	145 260
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	155 903	141 009
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	6 536	6 054
Pozostałe:		
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	18 986	222 222
koszty do rozliczenia w czasie	49 065	50 409
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	82 472	70 115
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	73 516	16 114
pozostałe	37 360	67 021
Inne aktywa brutto, razem	796 884	852 623
Odpisy aktualizujące wartość na należności od dłużników różnych	(103 029)	(89 970)
Inne aktywa netto, razem	693 855	762 653

31 ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

	30.09.2019	31.12.2018
Rachunki bieżące	765 379	599 176
Depozyty międzybankowe	209 083	183 006
Kredyty i pożyczki otrzymane	3 535 023	3 005 787
Inne zobowiązania	217 775	188 500
Zobowiązania wobec banków, razem	4 727 260	3 976 469

Nie doszło do złamania postanowień umownych i kowenantów związanych z sytuacją finansową Banku i obowiązkami informacyjnymi w 2019 i 2018 roku.

32 ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

	30.09.2019	31.12.2018
NIEBANKOWE PODMIOTY FINANSOWE	3 251 309	4 052 126
Rachunki bieżące	1 206 532	1 149 183
Depozyty terminowe	2 035 489	2 890 516
Inne zobowiązania	9 288	12 427
KLIENCI INDYWIDUALNI	43 614 001	44 753 378
Rachunki bieżące	28 687 389	27 622 375
Depozyty terminowe	14 544 157	16 778 483
Inne zobowiązania	382 455	352 520
PODMIOTY GOSPODARCZE	35 378 081	37 339 344
Rachunki bieżące	24 895 404	25 998 247
Depozyty terminowe	9 718 589	10 262 953
Inne zobowiązania	764 088	1 078 144
W TYM ROLNICY INDYWIDUALNI	1 607 327	1 770 897
Rachunki bieżące	1 501 214	1 590 618
Depozyty terminowe	93 109	168 781
Inne zobowiązania	13 004	11 498
INSTYTUCJE SEKTORA BUDŻETOWEGO	1 105 292	1 046 860
Rachunki bieżące	775 972	721 146
Depozyty terminowe	327 072	307 176
Inne zobowiązania	2 248	18 538
Zobowiązania wobec klientów, razem	83 348 683	87 191 708

Na koniec września 2019 r. zobowiązania wobec klientów wynosiły 83 348 683 tys. zł i były niższe o 3 843 025 tys. zł, tj. o 4,4% w porównaniu do końca 2018 r., co jest głównie rezultatem realizacji polityki optymalizacji bazy depozytowej Grupy.

W układzie podmiotowym spadek dotyczył przede wszystkim depozytów podmiotów gospodarczych, których wolumen zmniejszył się o 1 961 263 tys. zł, tj. o 5,3% (w tym: 1 102 843 tys. zł dotyczyło rachunków bieżących). Jednocześnie udział tego segmentu w strukturze zobowiązań wobec klientów ogółem obniżył się do 42,4% wobec 42,8% na koniec grudnia 2018 r.

Wolumen depozytów klientów indywidualnych wynosił 43 614 001 tys. zł i zmniejszył się o 1 139 377 tys. zł, tj. o 2,5%. Jednocześnie ich udział w strukturze zobowiązań wobec klientów ogółem zwiększył się do poziomu 52,3% wobec 51,3% na koniec grudnia 2018 r.

Depozyty niebankowych podmiotów finansowych spadły o 800 817 tys. zł, przy wzroście wolumenu instytucji sektora budżetowego o 58 432 tys. zł. Ich łączny spadek w stosunku do końca 2018 r. wyniósł 14,6%.

Udział rachunków bieżących w strukturze zobowiązań wobec klientów ogółem wyniósł na koniec września 2019 r. 66,7%, odnotowując wzrost o 3,0 p.p. w porównaniu do końca 2018 r. Środki zdeponowane na rachunkach bieżących wyniosły 55 565 297 tys. zł i zwiększyły się o 74 346 tys. zł, tj. o 0,1%. Było to rezultatem spadku wolumenu w segmencie podmiotów gospodarczych (o 1 102 843 tys. zł, -4,2% wobec stanu na koniec 2018 r.), częściowo zniwelowanego przez wyższy poziom wolumenów zgromadzonych na rachunkach klientów detalicznych (odpowiednio o 3,9%), instytucji sektora budżetowego (o 7,6%) oraz niebankowych podmiotów finansowych (o 5,0%).

Udział depozytów terminowych w strukturze zobowiązań wobec klientów w analizowanym okresie wyniósł 31,9% i spadł o 2,7 p.p. w porównaniu do końca 2018 r. Wartościowo lokaty terminowe spadły o 3 613 821 tys. zł, tj. o 12,0% w porównaniu do grudnia 2018 r. i osiągnęły poziom 26 625 307 tys. zł. Spadek ten dotyczył klientów indywidualnych, niebankowych podmiotów finansowych oraz segmentu podmiotów gospodarczych (zmniejszenie wolumenu odpowiednio o: 2 234 326 tys. zł, 855 027 tys. zł, 544 364 tys. zł).

Udział innych zobowiązań w strukturze zobowiązań wobec klientów wyniósł 1,4% (spadek o 0,3 p.p. wobec grudnia 2018 r.). Ich wolumen wyniósł 1 158 079 tys. zł.

33 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

	30.09.2019	31.12.2018
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	2 179 424	2 179 424

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Stan na początek okresu	2 179 424	2 471 966
Wykup certyfikatów depozytowych	-	(285 000)
Zmiana z tytułu dyskonta, odsetek, prowizji i opłat od certyfikatów depozytowych rozliczanych według ESP, różnic kursowych	-	(5 222)
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	2 179 424	2 181 744

W I kwartale 2018 r. Bank dokonał wykupu certyfikatów depozytowych wyemitowanych na podstawie Umowy z marca 2008 roku.

W grudniu 2017 roku spółka SPV wyemitowała obligacje na łączną kwotę 2 180 850 tys. zł z maksymalnym pierwotnym terminem wykupu do 27.04.2032 roku. Zabezpieczenie spłaty obligacji stanowią należności z tytułu kredytów i pożyczek będące przedmiotem sekurytyzacji.

34 ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

	30.09.2019	31.12.2018
ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	1 920 534	1 875 769

	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych		
Stan na początek okresu	1 875 769	1 645 102
Zmiana na odsetkach	(1 635)	440
Różnice kursowe	46 400	44 345
Stan na koniec okresu	1 920 534	1 689 887

35 POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	30.09.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu umów z klientami		
Wierzyciele różni	206 979	64 920
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	210 759	180 442
Przychody przyszłych okresów	128 981	169 815
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	34 170	70 778
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	27 984	37 432
Pozostałe zobowiązania		
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	628 869	460 016
Rezerwy na koszty rzeczowe	265 151	267 908
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	267 024	245 070
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	44 315	44 997
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	68 492	69 380
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	5 295	18 592
Pozostałe	95 821	82 291
Pozostałe zobowiązania, razem	1 983 840	1 711 641

*Szczegóły rozliczenia zostały zaprezentowane w nocie 3.3.

36 REZERWY

	30.09.2019	31.12.2018
Rezerwa na restrukturyzację	126 482	171 889
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	15 943	14 703
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	151 028	149 530
Rezerwa na sprawy sporne	103 643	62 156
Pozostałe rezerwy	44 958	39 134
Rezerwy, razem	442 054	437 412

Rezerwy na restrukturyzację	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	171 889	10 479
Utworzenie rezerwy	3 312	4 000
Wykorzystanie rezerw	(37 244)	(6 892)
Rozwiązanie rezerw	(687)	-
Inne zmiany	(10 788)	-
Wartość bilansowa na koniec okresu	126 482	7 587
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	14 703	12 940
Utworzenie rezerw	2 671	1 784
Rozwiązanie rezerw	(1 431)	(1 223)
Wartość bilansowa na koniec okresu	15 943	13 501
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	149 530	35 419
Wpływ MSSF 9 na bilans otwarcia	-	38 193
Utworzenie rezerwy	289 909	118 166
Rozwiązanie rezerwy	(297 189)	(126 367)
Inne zmiany	8 778	248
Wartość bilansowa na koniec okresu	151 028	65 659
Rezerwy na sprawy sporne	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	62 156	7 109
Utworzenie rezerwy	71 412	17 557
Wykorzystanie rezerw	(19 287)	(948)
Rozwiązanie rezerwy	(9 520)	(126)
Rezerwa przejęta w wyniku połączenia jednostek	-	448
Inne zmiany	(1 118)	(59)
Wartość bilansowa na koniec okresu	103 643	23 981

Pozostałe rezerwy	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Wartość bilansowa na początek okresu	39 134	10 906
Utworzenie rezerwy	8 300	885
Rozwiązanie rezerw	(652)	(4 570)
Inne zmiany	(1 824)	-
Wartość bilansowa na koniec okresu	44 958	7 221

37 ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2018
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 18)	2 378 783	2 897 113	1 170 138
Rachunki bieżące banków i inne należności	240 017	225 425	67 424
Lokaty międzybankowe	293 510	298 837	23 000
Kredyty i pożyczki	-	4 078	13 191
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	2 912 310	3 425 453	1 273 753

38 INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

	9 miesięcy do 30.09.2019	9 miesięcy do 30.09.2018
Przeływ z działalności operacyjnej – inne korekty		
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	46 400	44 785
Zmiana na rachunkowości zabezpieczającej	-	1 173
Wpływ MSSF 9	-	(311 064)
Wpływ MSSF 16 w zakresie aktywów	(596 492)	-
Wpływ MSSF 16 w zakresie zobowiązań	610 497	-
Wycena papierów wartościowych przez rachunek zysków i strat	28 314	(13 091)
Podatek od instytucji finansowej	210 784	148 343
Odpis na papiery wartościowe	(4 288)	-
Pozostałe korekty	7 587	640
Przeływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	302 802	(129 214)

39 ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

	30.09.2019	31.12.2018
UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	29 197 568	28 688 905
zobowiązania dotyczące finansowania	22 929 996	21 893 903
zobowiązania gwarancyjne	6 267 572	6 795 002
OTRZYMANE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	20 500 530	18 164 389
zobowiązania o charakterze finansowym	12 424 132	12 384 011
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	8 076 398	5 780 378

40 WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań Bank klasyfikuje do następujących kategorii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio lub pośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Bank dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użyty do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodologii wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Bank dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W 2019 roku Bank nie dokonywał zmian w sposobie wyceny według wartości godziwej, które skutkowałyby transferem składników aktywów i zobowiązań finansowych pomiędzy poziomami.

Na dzień 30.09.2019 roku poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

1. do pierwszego poziomu: obligacje skarbowe (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku);
2. do drugiego poziomu: opcje na stopę procentową w EUR i GBP, opcje walutowe, bazowe swapy procentowo-walutowe zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 1 roku, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w ciągu 1 roku, swapy towarowe, swapy procentowe zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych), bony pieniężne, obligacje korporacyjne notowane na rynku CATALYST (wartość godziwą ustala się przy wykorzystaniu technik wyceny opartych na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych lub cena pochodzi z rynku o niewielkiej płynności);
3. do trzeciego poziomu: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, bazowe swapy procentowo-walutowe o zapadalności dłuższej niż 10 lat, swapy procentowe z terminem do zapadalności przekraczającym 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW, kredyty preferencyjne (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej na trzy kategorie:

30.09.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
AKTYWA WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ:	8 082 886	724 368	2 838 636	11 645 890
Pochodne instrumenty finansowe	-	536 733	381 112	917 845
Instrumenty zabezpieczające	-	147 766	152 291	300 057
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	8 082 845	-	-	8 082 845
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	41	39 869	179 560	219 470
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	2 069 805	2 069 805
Nieruchomość inwestycyjna	-	-	55 868	55 868
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ:	-	530 840	428 663	959 503
Pochodne instrumenty finansowe	-	517 266	423 266	940 532
Instrumenty zabezpieczające	-	13 574	5 397	18 971

31.12.2018	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
AKTYWA WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ:	15 887 437	711 224	2 799 292	19 397 953
Pochodne instrumenty finansowe	157	592 654	122 860	715 671
Instrumenty zabezpieczające	-	72 312	58 093	130 405
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 875 339	-	-	15 875 339
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	11 941	46 258	146 222	204 421
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	2 416 249	2 416 249
Nieruchomość inwestycyjna	-	-	55 868	55 868
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ:	18	613 869	197 058	810 945
Pochodne instrumenty finansowe	18	586 742	197 058	783 818
Instrumenty zabezpieczające	-	27 127	-	27 127

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele).

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

W przypadku nieruchomości inwestycyjnej danymi wejściowymi użytymi do wyceny są ceny ofertowe dla porównywalnych nieruchomości, rzeczywiste ceny transakcyjne oraz inne dane dotyczące uwarunkowań rynku nieruchomości na danym obszarze. Przyjęcie innych szacunków niż te użyte według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. mogłoby skutkować istotną zmianą wyceny nieruchomości inwestycyjnej, jednak Grupa nie dysponuje wiarygodnymi szacunkami dotyczącymi ich wpływu na wartość godziwą nieruchomości.

Wycena została dokonana przez zewnętrznego rzeczoznawcę majątkowego podejściem mieszanym, metodą pozostałościową.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

	Pochodne instrumenty finansowe -aktywa	Instrumenty zabezpieczające-aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Nieruchomości inwestycyjne	Pochodne instrumenty finansowe- pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
Stan na 01.01.2019	349 596	58 093	2 561 863	55 868	(493 868)	-
Łączne zyski / straty ujęte w:	248 596	94 198	(40 933)	-	(238 215)	(5 397)
<i> rachunku zysków i strat</i>	<i>248 596</i>	<i>94 198</i>	<i>(40 933)</i>	<i>-</i>	<i>(238 215)</i>	<i>(5 397)</i>
Nabycie	25 715	-	5 000	-	(3 695)	-
Rozliczenie	(167 706)	-	(279 565)	-	286 137	-
Transfery	(75 089)	-	3 000	-	26 375	-
Stan na 30.09.2019	381 112	152 291	2 249 365	55 868	(423 266)	(5 397)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	248 596	94 198	(40 933)	-	(238 215)	(5 397)

	Pochodne instrumenty finansowe -aktywa	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	Nieruchomości inwestycyjne	Pochodne instrumenty finansowe- pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
Stan na 01.01.2018	45 231	73 850	54 435	(45 406)	(9 618)
Przeklasyfikowane do portfela Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu zgodnie z MSSF 9	-	(18 553)	-	-	-
Przeklasyfikowane do portfela kredyty i pożyczki zgodnie z MSSF 9	-	54 114	-	-	-
Łączne zyski / straty ujęte w:	(5 671)	7 876	-	(35 791)	4 437
<i> rachunku zysków i strat</i>	<i>(5 671)</i>	<i>7 876</i>	<i>-</i>	<i>(35 791)</i>	<i>4 437</i>
<i> sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>	<i>-</i>	<i>--</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Nabycie	-	18 518	-	-	-
Sprzedaż	-	(143)	-	-	-
Transfery	-	3 300	-	-	-
Odpisy	-	-	-	-	-
Z połączenia jednostek	-	-	-	-	-
Stan na 30.09.2018	39 560	138 962	54 435	(81 197)	(5 181)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(5 671)	7 876	-	(35 791)	4 437

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientowskich, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientowskich, lokat międzybankowych) banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny. W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym jest bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

30.09.2019	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Poziom
AKTYWA FINANSOWE			
Należności od banków	867 909	838 541	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	72 196 212	71 444 482	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 009 661	18 050 794	1,3
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania wobec banków	4 727 260	4 729 098	3
Zobowiązania wobec klientów	83 348 683	83 549 013	3
Zobowiązania podporządkowane	1 920 534	2 197 447	3
31.12.2018	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Poziom
AKTYWA FINANSOWE			
Należności od banków	961 496	937 216	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 997 701	70 197 205	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	11 939 238	12 040 963	1,3
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania wobec banków	3 976 469	3 892 078	3
Zobowiązania wobec klientów	87 191 708	87 260 288	3
Zobowiązania podporządkowane	1 875 769	2 034 352	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o rzeczywiste lub oszacowane marże dla poszczególnych grup produktów.

c) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Wartość godziwa inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych została przyjęta w wartości bilansowej.

d) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

e) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

f) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oszacowano stosując model dyskontujący przyszłe przepływy pieniężne wynikające z inwestycji, bazujący na rynkowych krzywych stóp procentowych skorygowanych o ryzyko kredytowe emitenta.

41 TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 30 września 2019 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).
7. BNP PARIBAS FINANCIAL SERVICES SP. Z O.O.
8. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązanymi

30.09.2019	BNP Paribas Paryż	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
AKTYWA	932 044	164 504	107 296	62	1 203 906
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	273 309	163 552	105 830	2	542 693
Pochodne instrumenty finansowe	353 307	1	-	-	353 308
Pochodne instrumenty zabezpieczające	299 106	951	-	-	300 057
Inne aktywa	6 322	-	1 466	60	7 848
ZOBOWIĄZANIA	5 234 140	64 452	740 773	5 800	6 045 165
Z tytułu otrzymanych kredytów	2 542 157	-	-	-	2 542 157
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	451 020	64 447	476 115	5 799	997 381
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 662 190	-	262 984	-	1 925 174
Pochodne instrumenty finansowe	556 938	5	-	-	556 943
Pochodne instrumenty zabezpieczające	18 971	-	-	-	18 971
Inne zobowiązania	2 864	-	1 674	1	4 539
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	24 000	271 922	58	295 980
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	90 496	193 559	549 650	-	833 705
Zobowiązania otrzymane	2 254 776	135 069	1 048 290	-	3 438 135
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	58 040 301	28 000	-	-	58 068 301
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	7 535 726	13 121	-	-	7 548 847
9 miesięcy do 30.09.2019					
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	(11 198)	(693)	(13 471)	(28)	(25 390)
Przychody z tytułu odsetek	157	368	2 070	-	2 595
Koszty z tytułu odsetek	(55 971)	(239)	(5 600)	(29)	(61 839)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	880	219	2 286	1	3 386
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(14)	-	(241)	-	(255)
Wynik na działalności handlowej	34 656	(1 040)	(245)	-	33 371
Pozostałe przychody operacyjne	16 661	-	30	-	16 691
Pozostałe koszty operacyjne	(6 370)	(1)	(11 771)	-	(18 142)
Ogólne koszty administracyjne	(1 197)	-	-	-	(1 197)

31.12.2018	BNP Paribas Paryż	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
AKTYWA	595 282	22 349	170 046	28	787 705
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	200 648	19 479	164 139	-	384 266
Pochodne instrumenty finansowe	265 576	1 034	-	-	266 610
Pochodne instrumenty zabezpieczające	128 568	1 836	-	-	130 404
Inne aktywa	490	-	5 907	28	6 425
ZOBOWIĄZANIA	2 054 013	14 753	478 496	3 905	2 551 167
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	183 846	14 747	216 525	3 904	419 022
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 621 433	-	258 589	-	1 880 022
Pochodne instrumenty finansowe	228 530	-	-	-	228 530
Pochodne instrumenty zabezpieczające	18 912	-	-	-	18 912
Inne zobowiązania	1 292	6	3 382	1	4 681
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	121 984	64	122 048
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	140 757	180 131	346 431	-	667 319
Zobowiązania otrzymane	147 640	122 649	517 510	-	787 799
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	38 122 093	249 054	-	-	38 371 147
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	7 896 881	30 100	-	-	7 926 981
9 miesięcy do 30.09.2018					
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	(6 356)	(3 088)	18 117	(55)	8 618
Przychody z tytułu odsetek	1 018	625	22 337	-	23 980
Koszty z tytułu odsetek	(23 468)	(314)	(20 501)	(55)	(44 338)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	90	111	11 413	-	11 614
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(242)	-	(54)	-	(296)
Wynik na działalności handlowej	29 719	(3 510)	371	-	26 580
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	5	-	5
Pozostałe koszty operacyjne	(13 473)	-	(15 687)	-	(29 160)
Ogólne koszty administracyjne	-	-	20 233	-	20 233

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd	30.09.2019	30.09.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	13 645	11 634
Świadczenia długoterminowe	9 869	4 767
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	33	-
Płatności w formie akcji	2 231	1 804
RAZEM	25 778	18 205
Rada Nadzorcza	30.09.2019	30.09.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	949	1 552
RAZEM	949	1 552

42 SKONSOLIDOWANY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

	30.09.2019	31.12.2018
Razem fundusze własne	12 659 784	12 206 789
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	84 057 112	83 451 281
Łączny współczynnik kapitałowy	15,06%	14,63%
Współczynnik kapitału Tier 1	12,78%	12,38%

43 INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Grupa podzieliła swoją działalność oraz zastosowała identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała działalność obejmująca działalność Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej oraz wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Grupy. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Grupie uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednio ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Grupie modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów uwzględnia rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług.

Działalność operacyjna Grupy prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które mogłyby mieć wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Grupa stosuje ujednoczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, grupa dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne). Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. Grupa świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 4 mln zł prowadzących pełną sprawozdawczość finansową,
- przedsiębiorców, którzy prowadzą uproszczoną sprawozdawczość finansową,
- spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców nieruchomości,
- organizacji non-profit,
- rolników indywidualnych dla których zaangażowanie kredytowe Grupy wobec klienta nie przekracza 3 mln zł.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Grupy. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości internetowej BGŻOptima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości internetowej BGŻOptima oraz kanał

Bankowości Premium oraz Wealth Management. Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowywanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z głównymi produktami: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty ratalne oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Segment Małych i Średnich Przedsiębiorstw obejmuje obsługę:

- rolników prowadzący pełną sprawozdawczość finansową o przychodach rocznych netto za poprzedni rok obrotowy nieprzekraczających 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Grupy wobec klienta nieprzekraczającym 25 mln zł,
- rolników nie sporządzających sprawozdań finansowych, dla których zaangażowanie kredytowe Grupy wobec klienta mieści się w przedziale od 3 i nie przekracza 25 mln zł,
- jednostki sektora finansów publicznych z budżetem w wysokości do 100 mln zł,
- przedsiębiorców Agro i rolników prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o przychodach rocznych netto za poprzedni rok obrotowy mieszczących się w przedziale od 4 mln zł i poniżej 40 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Grupy wobec klienta mniejszym niż 12 mln zł, a także niezależnie od wielkości przychodów i poziomu zaangażowania Grupy - grupy producentów rolnych oraz jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Sieć sprzedaży MSP została podzielona na 8 Regionów Bankowości MSP dedykowanych wyłącznie do obsługi klientów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Segment Bankowości Korporacyjnej oferuje szeroki zakres usług finansowych świadczonych dużym i średnim przedsiębiorstwom jak również jednostkom samorządu terytorialnego o rocznych obrotach powyżej 40 mln zł lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest większe lub równe 12 mln zł oraz podmiotom wchodzącym w skład międzynarodowych grup kapitałowych.

Klienci Bankowości Korporacyjnej dzielą się na 4 grupy:

- klienci międzynarodowi (podmiot należący do międzynarodowej grupy finansowej poprzez powiązania kapitałowe lub osobowe),
- polskie korporacje o średniej kapitalizacji (tj. polskie podmioty (lub grupy polskich podmiotów powiązanych) z łącznymi przychodami netto ze sprzedaży większymi bądź równymi 40 mln zł lub 60 mln w przypadku Rolników w ostatnim roku obrotowym lub o zaangażowaniu kredytowym większym bądź równym 12 mln zł lub 25 mln z w przypadku Rolników),
- największe duże polskie korporacje (o rocznych obrotach powyżej 150 mln euro lub notowanych na giełdzie, z potencjałem w zakresie usług bankowości inwestycyjnej),
- podmioty sektora publicznego z budżetem ponad 100 mln zł, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, organizacje non-profit o zasięgu międzynarodowym.

Obsługa realizowana jest poprzez sieć jednostek rozlokowanych na terenie całego kraju, zgrupowanych w 9 Regionów Korporacyjnych, działających odrębnie od sieci oddziałów Banku. Obsługa operacyjna wszystkich segmentów instytucjonalnych prowadzona jest przez Oddziały Banku, a dodatkowo dysponują oni również dostępem do bankowości telefonicznej i internetowej.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu, produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientowskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjną.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspierający sprzedaż produktów Grupy skierowaną do największych polskich przedsiębiorstw. Obejmuje obsługę klientów strategicznych.

Pozostała działalność bankowa Grupy jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Grupy oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych) a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Grupy).

W segmencie Pozostałej działalności bankowej wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne), oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientów bez określonego segmentu).

30.09.2019*	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT								
Wynik z tytułu odsetek	1 345 030	229 276	444 230	26 191	318 720	2 363 447	334 559	514 072
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 557 776	287 173	568 546	41 723	692 749	3 147 967	534 977	751 225
koszty odsetkowe zewnętrzne	(397 198)	(54 880)	(116 129)	(5 906)	(210 407)	(784 520)	(47 847)	(41 430)
przychody odsetkowe wewnętrzne	823 819	143 449	288 862	11 321	(1 267 450)	-	112 306	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(639 366)	(146 466)	(297 050)	(20 947)	1 103 828	-	(264 877)	(195 723)
Wynik z tytułu prowizji	313 077	92 370	191 256	18 912	(3 003)	612 610	109 083	82 972
Przychody z tytułu dywidend	-	-	230	-	5 778	6 007	-	8 192
Wynik na działalności handlowej	64 596	46 799	164 512	131 785	94 036	501 728	35 899	667
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	-	234	-	(40 774)	(40 531)	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(4 642)	(4 642)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(42 702)	(3 318)	(1 280)	458	20 732	(26 111)	(4 761)	(52 189)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(225 623)	(78 721)	(31 286)	(4 178)	(1 040)	(340 849)	(87 256)	(99 060)
Koszty działania razem	(853 464)	(114 744)	(202 469)	(50 061)	(597 396)	(1 818 134)	(11 544)	(232 170)
Amortyzacja	(56 581)	(2 212)	(7 595)	(4 029)	(281 825)	(352 243)	(463)	(8 875)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(420 108)	(105 312)	(57 963)	(2 126)	585 509	-	-	(84 298)
Wynik na działalności operacyjnej	124 233	64 137	499 867	116 952	96 094	901 282	375 518	129 310
Podatek od instytucji finansowych	(105 742)	(35 239)	(60 177)	(6 464)	(3 162)	(210 784)	-	(29 228)
Zysk (strata) brutto segmentu	18 491	28 898	439 690	110 488	92 932	690 498	375 518	100 082
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(197 075)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	493 423	-	-
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA 30.09.2019								
Aktywa segmentu	38 843 356	9 121 538	23 471 879	1 332 904	34 785 942	107 555 619	16 720 159	10 451 582
Zobowiązania segmentu	51 291 896	9 548 357	21 382 792	1 214 374	13 071 525	96 508 943	7 529 812	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

30.09.2018*	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT								
Wynik z tytułu odsetek	912 028	184 921	207 144	7 163	141 824	1 453 079	296 150	322 043
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 106 207	276 115	283 190	14 962	372 995	2 053 468	504 457	486 018
koszty odsetkowe zewnętrzne	(259 804)	(51 372)	(109 871)	-	(179 343)	(600 389)	(46 177)	(24 140)
przychody odsetkowe wewnętrzne	548 297	110 800	193 309	-	(852 406)	-	99 844	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(482 673)	(150 622)	(159 484)	(7 799)	800 578	-	(261 974)	(139 835)
Wynik z tytułu prowizji	237 257	56 676	93 794	1 243	(4 299)	384 672	94 979	60 733
Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	4 781	4 780	-	-
Wynik na działalności handlowej	26 497	19 862	59 104	47 921	47 711	201 096	16 663	88
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	452	-	30 174	30 626	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	4 612	4 612	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	233	(4 472)	(2 023)	95	(2 162)	(8 330)	(5 131)	(3 070)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(128 711)	(32 920)	(35 319)	(757)	(21 409)	(219 115)	(118 260)	(9 587)
Koszty działania razem	(606 799)	(78 804)	(104 196)	(18 534)	(326 369)	(1 134 701)	(7 202)	(195 158)
Amortyzacja	(57 774)	(2 578)	(6 276)	(3 152)	(54 446)	(124 226)	(120)	(8 791)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(233 171)	(53 739)	(40 672)	(5 724)	333 306	-	-	(54 634)
Wynik na działalności operacyjnej	149 560	88 946	172 008	28 255	153 722	592 493	277 079	111 624
Podatek od instytucji finansowych	(79 881)	(25 791)	(35 356)	(1 668)	(5 647)	(148 343)	-	(19 908)
Zysk (strata) brutto segmentu	69 680	63 155	136 652	26 587	148 075	444 150	277 079	91 716
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(124 651)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	319 499	-	-
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA 31.12.2018								
Aktywa segmentu	36 076 966	10 345 141	24 142 069	1 243 322	37 215 022	109 022 519	16 806 772	9 512 330
Zobowiązania segmentu	52 327 625	10 595 532	22 219 643	2 107 495	11 212 410	98 462 706	8 234 852	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

44 AKCJONARIAT BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Na 30 września 2019 r. struktura akcjonariatu BNP Paribas Bank Polska S.A., z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, przedstawiała się następująco:

AKCJONARIUSZ	LICZBA AKCJI	% UDZIAŁU W KAPITAŁE AKCYJNYM	LICZBA GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU	% UDZIAŁ W OGÓLNEJ LICZBIE GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU
BNP Paribas, łącznie:	130 850 464	88,76%	130 850 464	88,76%
<i>BNP Paribas bezpośrednio</i>	95 360 238	64,69%	95 360 238	64,69%
<i>BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio</i>	35 490 226	24,07%	35 490 226	24,07%
Pozostali	16 568 454	11,24%	16 568 454	11,24%
Ogółem	147 418 918	100,00%	147 418 918	100,00%

W III kwartale 2019 r. nie nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu Banku.

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 30 września 2019 r. wynosił 147 419 tys. zł.

Kapitał akcyjny dzielił się na 147 418 918 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, 28 099 554 akcji serii I, 2 500 000 akcji serii J, 10 800 000 akcji serii K oraz 49 880 600 akcji serii L.

Akcje Banku to akcje zwykłe na okaziciela oraz akcje imienne (według stanu na 30 września 2019 r. – 67 005 515 akcji Banku stanowiły akcje imienne, w tym 4 akcje serii B).

Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

4 akcje imienne Banku serii B są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku, po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku. Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

Na 30 września 2019 r. żaden spośród członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku nie deklarował posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska S.A., co nie uległo zmianie od dnia przekazania Skonsolidowanego raportu Banku za I półrocze 2019 r., tj. od 29 sierpnia 2019 r.

Zobowiązanie inwestorskie BNP Paribas dotyczące płynności akcji Banku

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym przez BNP Paribas SA wobec Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), złożonym 14 września 2018 r., liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna zostać zwiększona do co najmniej 25% plus jedna akcja w terminie najpóźniej do końca 2023 r.

45 WYPŁACONE DYWIDENDY

W Grupie za 2018 rok nie była wypłacona dywidenda.

46 PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 27.06.2019 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2018 w wysokości 364 739 tys. zł w całości został przekazany na kapitał rezerwowy.

47 SPRAWY SĄDOWE

Ryzyko prawne

Według stanu na dzień 30 września 2019 r. nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Banku, których wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych Grupy.

Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-260/18.

W dniu 3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie, w którym stwierdził, że 1) nieuczciwe warunki umowy dotyczące różnic kursowych nie mogą być zastąpione przepisami ogólnymi polskiego prawa cywilnego; 2) jeżeli po usunięciu nieuczciwych warunków charakter i główny przedmiot tych umów może ulec zmianie w zakresie, w jakim nie podlegałyby one już indeksacji do waluty obcej równocześnie podlegając stopie oprocentowania opartej na stopie obowiązującej w odniesieniu do tej waluty, prawo Unii Europejskiej nie stoi na przeszkodzie unieważnieniu tych umów. Trybunał nie badał jednak w ogóle kwestii abuzywności klauzul indeksacyjnych oraz dopuścił możliwość uzupełniania przez sąd krajowy luk w umowie spowodowanych usunięciem postanowienia uznanego za abuzywny przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym. Wydanie wyroku było efektem 4 pytań prejudycjalnych skierowanych do TSUE w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich odnośnie skutków ewentualnej abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego do CHF.

Wyrok został poprzedzony wydaniem opinii przez Rzecznika Generalnego TSUE, opublikowanej 14 maja 2019 r., i nie jest z nią tożsamy.

Należy przy tym podkreślić, że wyrok TSUE dotyczy kredytów indeksowanych, zaś w portfelu banku brak takich kredytów, Bank i jego poprzednicy prawni zawierał jedynie umowy kredytu denominowanego i umowy walutowe. Wyrok TSUE nie ma więc automatycznego zastosowania do sporów wytoczonych przez klientów Banku, nie można jednak wykluczyć, iż wpłynie on na linię orzecznictwa także w sprawie innych kredytów, w konsekwencji dokonanie pełnej oceny skutków wyroku TSUE będzie możliwe dopiero po ukształtowaniu się linii orzeczniczej polskich sądów. Zmiana linii orzeczniczej może mieć potencjalnie negatywny wpływ na Bank, jednak skala, z uwagi na wiele niewiadomych, nie jest obecnie możliwa do wiarygodnego oszacowania.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu walutowego oraz denominowanego do CHF

Według stanu na 30 września 2019 r. Bank był pozwany w 161 sprawach sądowych, w których klienci Banku żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego w zakresie udzielenia kredytu walutowego, denominowanego do waluty CHF, poprzez ustalenie, iż Bank udzielił kredytu w PLN bez denominacji do waluty obcej lub odszkodowania z tytułu nadużycia przez Bank prawa podmiotowego, w tym zasad współzycia społecznego i wprowadzenia klienta w błąd lub pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jak również zwrotu spreadu. Bank nie jest stroną żadnego pozwu zbiorowego dot. tych kredytów. Łączna wartość dochodzonych roszczeń w ww. sprawach wynosi 46,15 mln zł. W 13 dotychczas prawomocnie zakończonych postępowaniach: 8 roszczeń wobec Banku zostało oddalonych; w 2 przypadkach postępowanie zostało umorzone; w 1 przypadku sąd odrzucił pozew; w 1 przypadku pomimo oddalenia roszczenia sąd w uzasadnieniu stwierdził nieważność umowy, w 1 przypadku zostało zasądzone wyłącznie roszczenie z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego, w pozostałym zakresie sąd oddalił powództwo.

Bank tworzy na bieżąco rezerwy na toczące się postępowania sądowe, których przedmiotem są kredyty denominowane lub walutowe, biorąc pod uwagę aktualny stan prawomocnych wyroków w sprawach przeciwko Bankowi oraz kształtującą się linię orzecznictwa. Wartość utworzonych rezerw na postępowania dotyczące kredytów w CHF na dzień 30 września 2019 r. wynosiła 1,03 mln. zł.

Wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange

W dniu 6 października 2015 r. Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 r., na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce.

Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas wynosiła 12 544 tys. zł, w tym: i) kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9 650 tys. zł oraz ii) kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2 895 tys. zł. Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 r. Dnia 25 kwietnia 2016 r. Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu. Orzeczeniem wydanym w dniu 25 października 2017 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Przejęcie podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) nie zmieniło sytuacji Banku w tym postępowaniu albowiem RBPL nie był jego stroną.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do dnia 30 września 2019 roku Bank otrzymał łącznie 28 wniosków o zawezwanie do próby ugodowej od przedsiębiorców (marchandów) z tytułu płatności prowizji interchange od operacji dokonywanych za pomocą kart płatniczych (z czego jeden przedsiębiorca wniósł wniosek dwukrotnie). Łączna wartość roszczeń ww. przedsiębiorców wynosi 1 003,06 mln zł, z których 993 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami. Bank otrzymał również 4 wnioski o podjęcie mediacji przed sądem polubownym przed KNF. Wnioski zostały skierowane do Banku przez tych samych przedsiębiorców, którzy uprzednio wystąpili z wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej. Łączna wartość roszczeń wynikających z ww. wniosków wynosi 40,29 mln zł, z których 37,79 mln dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami.

48 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Poniżej opisane zostały najważniejsze zmiany w podejściu do zarządzania ryzykiem kredytowym, podstawowe miary ryzyka rynkowego, płynności, kontrahenta i kraju oraz zmiany w podejściu do zarządzania ryzykiem operacyjnym, które obowiązują na koniec września 2019 roku.

RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał BNP Paribas Bank Polska S.A. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 75% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 88% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,

- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Praktyki forbearance

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych) w tym każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości. W przypadku udzielenia udogodnienia z istotną stratą ekonomiczną bank klasyfikuje klienta do statusu default.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat, w tym w szczególności wydłużenie daty zapadalności kredytu,
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie),
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji,
- konsolidacja posiadanych kredytów w jeden nowy produkt, o ile kwoty spłat skonsolidowanego kredytu są niższe niż suma spłat przed konsolidacją,
- obniżenie wysokości bazy stopy procentowej lub marży,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia.

wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe lub z uwagi na zmiany rynkowe trudności takie mogą u niego wystąpić, tzn.:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada lub może w najbliższym czasie posiadać trudności finansowe.

Bank uznaje za istotną stratę ekonomiczną spadek wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych w wyniku przyznanych udogodnień w wysokości równej lub wyższej niż 5%. Spadek wartości liczony jest według następującego wzoru:

$$\frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

gdzie:

NPV₀ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniających odsetki oraz opłaty/prowizje) przed wprowadzeniem zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową,
NPV₁ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniające odsetki oraz opłaty/prowizje) po wprowadzeniu zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową. W przypadku konsolidacji wielu kredytów za pierwotną stopę procentową na potrzeby oceny istotności straty ekonomicznej przyjmuje się średnią ESP ważoną ekspozycją bilansową brutto na moment przyznania udogodnienia.

Status forborne przestaje być rozpoznawany jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja przeklasyfikowana została do portfela pracującego w następstwie przeanalizowania sytuacji finansowej (dotyczy portfela korporacyjnego), która wykazała, że klient nie spełnia już warunków utrzymania go w portfelu z utratą wartości.
- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

RYZIKO FINANSOWE

Wykorzystanie limitów wrażliwości pozycji odsetkowej w poszczególnych przedziałach czasowych w trzecim kwartale 2019 roku było niskie. Poziom ryzyka stopy procentowej mierzony średnim wykorzystaniem technicznych limitów luki stopy procentowej nieznacznie wzrósł w porównaniu z poprzednim kwartałem i na koniec września wynosił 39%.

Ryzyko walutowe nie występuje w księdze bankowej. Jest ono transferowane do księgi handlowej i tam zarządzane.

Ryzyko rynkowe w księdze handlowej

Ekspozycja na ryzyko rynkowe w księdze handlowej w trzecim kwartale 2019 r. wzrosła w porównaniu do poprzedniego kwartału i średnio wynosiła 14% limitu VaR. Ryzyko wynikało głównie z otwartej pozycji walutowej, przy czym średnie wykorzystanie limitu VaR FX kształtowało się na niskim poziomie - 20%. W przypadku pozycji stopy procentowej księgi handlowej ryzyko zostało ograniczone w porównaniu z poprzednim kwartałem przez co jego wpływ na pozycję Bank został ograniczony. Ponadto Bank utrzymywał niewielką pozycję otwartą w opcjach walutowych.

Ryzyko płynności

W okresie lipiec – wrzesień 2019 r. Grupa utrzymywała nadzorcze miary płynności krótko i długoterminowe powyżej limitów regulacyjnych i limitów wewnętrznych. LCR kształtował się na poziomie 146%-154%.

Główne źródła finansowania stanowią zobowiązania wobec klientów oraz kapitały Banku. W mniejszym stopniu średnio i długoterminowe otrzymane linie kredytowe, z uwzględnieniem pożyczek podporządkowanych, pochodzących głównie z grupy BNP Paribas.

Ryzyko kontrahenta, ryzyko kraju

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych.

Kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmuje następujące typy transakcji zaliczane do portfela handlowego Banku: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i pochodne na towary.

Według stanu na koniec września 2019 r. 45% ekspozycji Banku wobec krajów stanowiły transakcje związane z działalnością kredytową Banku udzieloną zagranicznym klientom, transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne) wyniosły 22%, a pozostałą część (33%) stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje). Klienci z Francji skupiali 30% ekspozycji, Holandia 13%, Belgia i Luksemburg po 11%, Austria 8%, Szwajcaria 6%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Wielkiej Brytanii, Niemiec i Mołdawii.

RYZYKO OPERACYJNE

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Komisji Nadzoru Finansowego zawartymi w Rekomendacji M, jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowane przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Ryzyko operacyjne towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Grupę usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Grupy z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Procedury

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne. Działania te uwzględniają strukturę, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w BNP Paribas Bank Polska S.A.” zatwierdzonym przez Zarząd Banku oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. Ramy organizacyjne oraz standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opisane w dokumencie „Polityka ryzyka operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, przyjętym przez Zarząd Banku. Dokumenty te odnoszą się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określają cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez krajowe organy nadzoru finansowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewniających bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się wymogami prawnymi, w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami grupy BNP Paribas.

Zgodnie z Polityką instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- narzędzia do rejestracji zdarzeń operacyjnych wraz z zasadami ich ewidencjonowania, alokacji i raportowania;
- analizę ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżąca kontrolę;
- przeciwdziałanie podwyższonemu poziomowi ryzyka operacyjnego, w tym transfer ryzyka;
- kalkulację wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego system. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutków i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. Bieżącym badaniem ryzyka operacyjnego oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli i ograniczania zajmuje się Departament Ryzyka Operacyjnego. Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyk, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Ciągłością Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Grupy oraz postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Grupy. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Mając na uwadze wzrost zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń noszących znamiona nadużycia lub przestępstwa, wymierzonych przeciwko aktywom Banku i jego klientów, Bank rozszerzył i udoskonalił procesy przeciwdziałania, wykrywania i badania tego typu przypadków. Realizacją tych celów zajmuje się Departament Przeciwdziałania Nadużyciom.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług, oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z „Polityką Ryzyka Operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na to ryzyko (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali. Okresowa ocena i przegląd profilu ryzyka operacyjnego Banku przeprowadzane są w oparciu o analizę aktualnych parametrów ryzyka Banku, zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku, realizacji strategii działalności biznesowej, jak również oceny adekwatności struktury organizacyjnej oraz efektywności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

Rejestracja zdarzeń operacyjnych pozwala na efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń operacyjnych jest nadzorowany przez Departament Ryzyka Operacyjnego, który weryfikuje jakość i kompletność danych dotyczących zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w dedykowanych narzędziach dostępnych dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku.

System kontroli wewnętrznej

Celem prowadzenia kontroli wewnętrznej jest efektywna kontrola ryzyka, w tym zapobieganie powstawaniu ryzyka lub też jego wczesne wykrycie. Rolą systemu kontroli wewnętrznej jest realizacja celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej, które powinny być uwzględniane na etapie projektowania mechanizmów kontrolnych. Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku. Dokument ten określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku, zachowując zgodność z wymogami KNF określonymi w Rekomendacji H i Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania

ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Szczegółowe uregulowania wewnętrzne, dotyczące poszczególnych obszarów działalności Banku dostosowane są do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Za opracowanie szczegółowych regulacji odnoszących się do obszaru kontroli wewnętrznej, odpowiadają właściwe komórki organizacyjne Banku, zgodnie z zakresem przypisanym im zadań.

System kontroli wewnętrznej w Banku oparty jest na modelu 3 linii obrony, na które składają się:

- 1 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne z poszczególnych obszarów bankowości i obszarów wsparcia,
- 2 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz komórka do spraw zgodności,
- 3 linia obrony, którą stanowi niezależna i obiektywna komórka audytu wewnętrznego.

Bank zapewnia sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę standardową (STA). W zakresie podmiotów zależnych wobec Banku, w ujęciu skonsolidowanym, wymogi odnoszące się do tych podmiotów są wyznaczane według metody wskaźnika bazowego (BIA).

Podmioty zależne

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, w Grupie sprawowany jest nadzór nad ryzykiem operacyjnym związanym z działalnością jego podmiotów zależnych. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych realizowane jest w ramach dedykowanych jednostek / osób do tego powołanych. Sposób i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych jest zorganizowane adekwatnie do zakresu działania podmiotu oraz profilu jego działalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Grupę regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych.

W dniu 8 sierpnia 2018 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące o przeprowadzeniu przez Komisję przeglądu adekwatności wskaźnika bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym. W rezultacie przeglądu Komisja stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylene lub zmianę decyzji Komisji z dnia 4 października 2016 roku, w brzmieniu ustalonym decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

W dniu 9 lipca 2019 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące stwierdzającą wygaśnięcie decyzji KNF z 15 października 2018 r., na podstawie której KNF zaleciła utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na

pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych na poziomie 0,36 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, 0,27 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I oraz 0,20 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I, o których mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie nr 575/2013”).

Poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) zarówno w ujęciu jednostkowym jak i skonsolidowanym oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu skonsolidowanym ukształtowały się powyżej wymogów obowiązujących Bank w roku 2019.

Jednocześnie Bank spełnia wymogi prawa wynikających z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

Minimalne skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy wynikające z przepisów prawa oraz z decyzji administracyjnych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) obowiązujących Grupę na datę sprawozdawczą 30 września 2019 roku, wynoszą:

CET I = 10,25%
Tier I = 11,75%
Total Capital Ratio = 13,75%

Na 30 września 2019 roku skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy wynosiły:

CET I = 12,78%
Tier I = 12,78%
Total Capital Ratio = 15,06%

Minimalne jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku wynikające z przepisów prawa oraz z decyzji administracyjnych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) obowiązujących Bank na datę sprawozdawczą 30 września roku 2019 roku, wynoszą:

CET I = 10,25%
Tier I = 11,75%
Total Capital Ratio = 13,75%

Na datę 30 września 2019. jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku wynosiły:

CET I = 13,29%
Tier I = 13,29%
Total Capital Ratio = 15,64%

Według stanu na dzień 30 września 2019 poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) zarówno w ujęciu jednostkowym jak i skonsolidowanym Banku ukształtowały się powyżej minimalnych wymogów regulacyjnych.

49 WŁADZE BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 30 września 2019 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W RADZIE NADZORCZEJ BANKU
Józef Wancer	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Bauc	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, członek niezależny
Jean-Paul Sabet	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Francois Benaroya	Członek Rady Nadzorczej
Stefaan Decraene	Członek Rady Nadzorczej
Magdalena Dziewguć	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Jacques d'Estais	Członek Rady Nadzorczej
Michel Falvert	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Monika Nachyła	Członek Rady Nadzorczej
Stéphane Vermeire	Członek Rady Nadzorczej
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Skład Zarządu Banku na dzień 30 września 2019 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W ZARZĄDZIE BANKU
Przemysław Gdański	Prezes Zarządu
Jean-Charles Aranda	Wiceprezes Zarządu
Daniel Astraud	Wiceprezes Zarządu
Philippe Paul Béziau	Wiceprezes Zarządu
André Boulanger	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Furlepa	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kembłowski	Wiceprezes Zarządu
Kazimierz Łabno	Wiceprezes Zarządu
Jaromir Pelczarski	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Śledziwski	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Banku w okresie 1 stycznia – 30 września 2019 r.:

- 15 maja 2019 r. pan Philippe Paul Béziau złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 30 września 2019 r.

- 15 maja 2019 r. Rada Nadzorcza powołała pana Volodymyra Radina do Zarządu Banku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 1 października 2019 r. na okres do czasu zakończenia bieżącej trzyletniej wspólnej kadencji członków Zarządu Banku.

50 CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE BANKU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIJ KOLEJNEGO KWARTAŁU

Do najważniejszych czynników zewnętrznych, które mogą mieć wpływ na wyniki Grupy w kolejnych okresach należy zaliczyć:

- **Kształtowanie się koniunktury gospodarczej w Polsce.** Od początku 2019 r. wzrost PKB w Polsce utrzymuje się powyżej 4,5% r/r. W II kwartale 2019 r. wyniósł on 4,5% r/r zwalniając z 4,7% w I kwartale 2019 r. W pierwszej połowie 2019 r. wzrost był oparty na popycie krajowym, z utrzymaną solidną dynamiką konsumpcji oraz silną kontrybucją inwestycji. Opublikowane jak dotąd słabsze dane o koniunkturze w strefie euro oraz w Polsce sugerują, że w kolejnych kwartałach tempo wzrostu PKB może dalej spowalniać. Skala spowolnienia może być w pewnym stopniu ograniczona przez prowadzone przez rząd programy socjalne.
- **Sytuacja na krajowym rynku pracy.** Stopa bezrobocia w dalszym ciągu utrzymuje się na historycznie niskich poziomach. W III kwartale 2019 r. wahała się w okolicach 5,2%. Wpływ niekorzystnych trendów demograficznych i obniżenia wieku emerytalnego na liczbę aktywnych zawodowo ograniczał w poprzednich kwartałach znaczący napływ pracowników z Ukrainy. W średnim i długim terminie zmniejszenie podaży pracy może spowodować obniżenie potencjalnego i rzeczywistego tempa wzrostu PKB. Presja płacowa w ostatnim czasie pozostaje w dalszym ciągu podwyższona.
- **Zmiany poziomu inflacji.** Inflacja w Polsce po przekroczeniu w czerwcu 2,5% celu inflacyjnego, kontynuowała dynamiczny wzrost w kolejnych miesiącach. Przyspieszenie inflacji w głównej mierze napędzane było wzrostem żywności oraz inflacji bazowej. Z kolei utrzymujący się na wysokim poziomie wzrost wynagrodzeń połączony z utrzymującą się presją popytową napędza inflację bazową, która prawdopodobnie wzrośnie do ok. 2,8% do końca 2019 r. Wstępne szacunki GUSu wskazują na spowolnienie wzrostu inflacji CPI do 2,6% r/r we wrześniu, na które w głównej mierze wpływ miał spadek cen żywności oraz negatywna kontrybucja cen paliw oraz nośników energii. Spodziewamy się, że w II połowie roku inflacja CPI będzie w dalszym ciągu utrzymywała się w pobliżu górnego przedziału celu inflacyjnego tj. 2,5%-3,5%. W związku z utrzymującą się inflacją CPI w dopuszczalnym przedziale celu inflacyjnego NBP Rada Polityki Pieniężnej utrzymywała stopy procentowe na niezmiennych poziomach. Po ostatnich posiedzeniach RPP Prezes NBP Adam Glapiński wskazywał, że jego zdaniem stopy procentowe mogą pozostać bez zmian nawet do końca kadencji Rady w 2021 r. Ryzykiem w górę dla inflacji jest pro-inflacyjny wpływ prowadzonego w tym roku poluzowania fiskalnego oraz zapowiedziany wzrost płacy minimalnej w przyszłych latach. Ryzykiem w dół jest natomiast możliwość mniejszego przeniesienia wzrostu wynagrodzeń na inflację bazową w warunkach podwyższonego wzrostu produktywności. Rynkowe stopy procentowe w Polsce na przełomie roku spadały, w ślad za ich odpowiednikami na rynkach bazowych (Stany Zjednoczone i strefa euro), do czego przyczyniły się obniżki stóp procentowych przez Rezerwę Federalną i Europejski Bank Centralny.
- **Potencjalny wzrost nierównowagi w finansach publicznych.** Wysoka aktywność gospodarcza i poprawa ściągalności podatków sprzyjały obniżaniu się deficytu sektora finansów publicznych z 1,4% PKB w 2017 r. do 0,5% PKB w 2018 r. Zniżkowa trajektoria w przypadku deficytu może zostać jednak zahamowana w bieżącym roku. Zwiększone transfery socjalne przez rząd oraz łagodniejsza polityka fiskalna może skutkować wzrostem deficytu do około 1,9% w 2019 r. Natomiast, w kolejnym roku projekt budżetu na 2020 r. zakłada zrównoważony budżet. Należy jednak wziąć pod uwagę, że w przypadku spowolnienia gospodarczego, przy wyższym udziale sztywnych wydatków, rządowi trudno będzie dostosować budżet, co może skutkować pojawieniem się deficytu w budżecie państwa.
- **Globalna wojna handlowa.** Dynamiczna sytuacja związana z wojną handlową zwiększa niepewność na rynkach i obawy o spowolnienie gospodarcze na świecie. We wrześniu weszły w życie kolejne cła nałożone

przez USA na Chiny, na które Pekin odpowiedział cłami odwetowymi. Mimo to, w październiku rozpoczęła się 13 runda negocjacji pomiędzy Waszyngtonem a Pekinem, po zakończeniu której obie strony uzgodniły zarys częściowej umowy handlowej, która być może zostanie podpisana w listopadzie. Jednocześnie amerykański prezydent zawiesił podwyżkę taryf na chińskie dobra eksportowe warte 250 mld dolarów, które miały wejść w życie w październiku. Kwestią sporną dalej pozostają cła zapowiedziane na grudzień.

- **Potencjalny wzrost zmienności oraz awersji do ryzyka na europejskich rynkach finansowych**, wynikający ze spowalniającego wzrostu gospodarczego w strefie euro jak również niepewnej sytuacji w światowym handlu. Wyższa awersja do ryzyka na europejskim rynku obligacji może zwiększyć premię za ryzyko dla polskich aktywów i spowodować wzrost rentowności polskich papierów skarbowych (zwłaszcza na długim końcu krzywej rentowności). Z kolei podjęte działania EBC luzujące politykę pieniężną w strefie euro mogą być sygnałem pobudzającym apetyt na ryzyko na europejskich rynkach finansowych.
- **Potencjalne znaczne osłabienie kursu złotego wobec kluczowych walut**, w odpowiedzi na ewentualny wzrost zmienności oraz awersji do ryzyka na rynkach finansowych. W przypadku utrzymania się stabilnej sytuacji w otoczeniu zewnętrznym, BNP Paribas prognozuje kształtowanie się kursu EUR/PLN w okolicach poziomu 4,20 do końca 2019 r.
- **Wyrok TSUE w sprawie kredytów walutowych**. 3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej uznał, że w przypadku uznania klauzuli indeksacyjnej za abuzywną, powstała luka nie może być zastąpiona przepisami ogólnymi polskiego prawa cywilnego. Sędziowie uznali też, że prawo UE nie stoi na przeszkodzie unieważnieniu umów dotyczących kredytów we frankach szwajcarskich, ale wymaga to zgody kredytobiorcy. Za niemożliwe w polskim systemie prawnym, zostało uznane przewalutowanie kredytu na złotowy przy jednoczesnym utrzymaniu oprocentowania opartego o stopę LIBOR. Ostateczna decyzja została jednak pozostawiona polskiemu sądom. Wyrok nie odpowiedział na wszystkie prawne wątpliwości, przez co jego interpretacje są na ten moment rozbieżne. Banki z pewnością odczują jego skutki w dwóch wymiarach. Pierwszym, są bezpośrednie koszty sporów sądowych. Ze względu na nieefektywną formę pozwu grupowego, procesy będą najczęściej wytaczane z powództwa indywidualnego. Do tej pory na drogę sądową zdecydowało się ok. 2% kredytobiorców. Jeśli ten odsetek wzrośnie, można oczekiwać wyraźnego spowolnienia w wydawaniu wyroków. W efekcie koszty dla sektora, choć nieznane, będą rozłożone w czasie, wpływając pozytywnie na jego stabilność. Drugim obszarem, na którym skupią się teraz banki, jest polityka tworzenia rezerw na postępowania sądowe, na które wpływ ma m.in. prawdopodobieństwo niekorzystnego orzecznictwa. KNF ogłosił otwartość na konsultacje z bankami w sprawie optymalnego podejścia do tego zagadnienia. Ponadto KNF w komunikacie z dnia 3 października 2019 r. wyraził opinię, że sektor bankowy w Polsce jest dobrze przygotowany na potencjalne skutki orzeczenia TSUE m.in. w związku ze wzmocnieniem bazy kapitałowej banków komercyjnych w ostatnich latach.
- **Wyrok TSUE w sprawie zwrotu kosztów kredytów konsumpcyjnych**. 11 września 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zajął stanowisko w sprawie zwrotu kosztów kredytu konsumpcyjnego, w przypadku wcześniejszej spłaty zobowiązania. Zgodnie z wyrokiem, bank jest zobowiązany do zwrotu kosztów pozaodsetkowych, proporcjonalnie w stosunku do okresu, w jakim klient faktycznie korzystał z kredytu konsumenckiego. Dotyczy to przede wszystkim prowizji za udzielenie kredytu oraz pozostałych opłat dodatkowych. Jest to stanowisko spójne z opinią wyrażoną przez UOKiK oraz Rzecznika Finansowego już w 2016 r. Należy oczekiwać dodatkowych rezerw zawiązywanych przez sektor bankowy na rzecz tych roszczeń. Zgodnie z szacunkami ZBP wartość roszczeń może wynieść około 1 mld zł.
- **Rekomendacja S**. KNF przyjął nowelizację rekomendacji S dot. dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie. Projekt nowelizacji nakłada na banki obowiązek wprowadzenia do oferty kredytów hipotecznych opartych o stałą lub okresowo stałą stopę procentową. Z aktualnego projektu usunięto rozwiązanie „klucz za dług”, które umożliwiało klientom uwolnienie od zadłużenia poprzez oddanie nieruchomości na rzecz banku. Byłoby to rozwiązanie korzystne dla klientów, których dług stałby się wyraźnie większy od wartości kredytowanej nieruchomości. Przenosiłoby to natomiast część ryzyka na bank, co musiałoby przełożyć się również na wzrost kosztów takiego kredytu. Popularność takiego rozwiązania byłaby też dodatkowo ograniczona przez zaostrzone wymogi w zakresie wskaźników LTV (<70%) oraz DTI (<35%). Nowelizacja zachowuje natomiast obowiązek oferowania kredytów o stałej stopie procentowej (przynajmniej przez pierwsze kilka lat trwania kredytu), popularnych w Europie, lecz niemal nieznanych w Polsce.
- **Ustawa o pracowniczych planach kapitałowych (PPK)**, obowiązująca od 1 lipca 2019 r. W pierwszym etapie do PPK mają przystąpić najwięksi pracodawcy, zatrudniający powyżej 250 pracowników. Następnie, w 2021 r., małe firmy oraz jednostki sektora finansów publicznych. Wejście w życie PPK zwiększy koszty prowadzenia działalności przedsiębiorstw.

- **Ustawa antylichwiarska.** Z początkiem lipca do Sejmu wpłynął projekt ustawy ograniczającej koszty pożyczek, która nakierowana jest głównie na firmy oferujące tzw. „chwilówki”. Komisja Europejska zezwoliła na jej dalsze procedowanie dopiero 30 września. W rezultacie Sejm nie zdołał przegłosować projektu w trwającej kadencji. Na ten moment, brak jest dalszych deklaracji co do ponownego podjęcia projektu przez nowo uformowany Sejm. Zgodnie z projektem, drastycznie obniżone zostaną limity kosztów pozaodsetkowych. Ustawa w obecnej formie, z dużym prawdopodobieństwem silnie ograniczy możliwości dalszej działalności firm pożyczkowych, co pchnie część kredytobiorców w obszary nieregulowane. Ponadto, ewentualna niewypłacalność firm pożyczkowych oznaczać będzie brak wykupu wyemitowanych przez nich obligacji, służących jako podstawowe źródło finansowania.
- **Rozwój oferty usług bankowych przez podmioty zewnętrzne** m.in. dzięki wejściu w życie regulacji **Payment Services Directive (PSD2)** dot. usług płatniczych w ramach unijnego rynku wewnętrznego od 14 września 2019 r. PSD2 wprowadziła m.in. usługę dostępu online do danych na rachunku klienta oraz usługę inicjowania płatności na wniosek klienta. Wyżej wymienione usługi mogą być świadczone przez podmioty trzecie (wpisane do rejestrów prowadzonych przez KNF). Dyrektywa nałożyła również na banki obowiązki udostępnienia publicznych interfejsów oprogramowania aplikacji (tzw. API) oraz zaimplementowania dodatkowych wymogów bezpieczeństwa.

51 WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W III KWARTALE 2019 ROKU

28.01.2019 **Uchwała Zarządu Banku w przedmiocie implementacji założeń dotyczących wydzielenia z Banku działalności faktoringowej i przeniesienia jej do spółki BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o.**

Działalność faktoringowa będąca przedmiotem wydzielenia została nabyta przez Bank w następstwie przeniesienia Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska na Bank. W 2017 r. Bank dokonał zbycia spółki BGŻ BNP Paribas Faktoring sp. z o.o. („Spółka”) na rzecz BNP Paribas („Akcjonariusz Spółki”).

Bank oraz Spółka planują kontynuację współpracy, wykorzystując silną ofertę faktoringową do wspierania działalności Klientów Banku.

29.03.2019 **Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmiany Statutu Banku (w tym firmy) oraz zmiana adresu strony internetowej emitenta**

W dniu 29 marca 2019 r. zostały zarejestrowane przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zmiany Statutu Banku, przyjęte uchwałą nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w dniu 11 grudnia 2018 r.

W konsekwencji z dniem 29 marca 2019 r. zmianie uległa firma Banku z „Bank BGŻ BNP Paribas Spółka Akcyjna” na „**BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna**” oraz adres strony internetowej z www.bgzbnpparibas.pl na www.bnpparibas.pl.

29.03.2019 **Połączenie spółek zależnych Banku**

W dniu 29 marca 2019 r. doszło do połączenia spółek zależnych Banku, tj.: **Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A.** (obecnie, od 20 maja 2019 r. BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) z siedzibą w Warszawie („TFI BGŻ BNP Paribas S.A.”) oraz **Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.** (d. Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) z siedzibą w Warszawie, polegającego na przejęciu Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. przez TFI BGŻ BNP Paribas S.A (jako spółką przejmującą) w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych („Połączenie”), w wyniku dokonania przez Sąd Rejestrowy, na podstawie postanowienia z dnia 29 marca 2019 r., wpisu Połączenia do Krajowego Rejestru Sądowego („Rejestr”).

Jednocześnie w związku z Połączeniem Sąd Rejestrowy dokonał w dniu 29 marca 2019 r., wpisu w Rejestrze podwyższenia kapitału zakładowego TFI BGŻ BNP Paribas S.A. o kwotę 1 644 912 zł do kwoty 10 692 912 zł, w wyniku emisji 68 538 akcji imiennych zwykłych serii T Towarzystwa, o wartości nominalnej 24 zł każda, przeznaczonych dla Banku, będącego jedynym akcjonariuszem („Podwyższenie Kapitału”).

W wyniku Podwyższenia Kapitału, Bank, jako jedyny akcjonariusz TFI BGŻ BNP Paribas S.A. posiada łącznie 445 538 akcji imiennych zwykłych, uprawniających do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.

17.04.2019	Informacja o wysokości ustalonej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny dla BNP Paribas Bank Polska S.A. składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2019 r. w kwocie 116,1 mln zł Łącznie składki na rzecz BFG zaksięgowane przez Bank w ciężar kosztów I kwartału 2019 r., wynoszą 129,1 mln zł (ww. składka roczna na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2019 r. - 116,1 mln zł oraz składka na fundusz gwarancyjny banków należna za I kwartał 2019 r. - 13,0 mln zł).
18.04.2019	Decyzja KNF o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto Banku za IV kwartał 2018 r. w kwocie 36 429 608,99 zł
5.06.2019	Uchwała Zarządu w sprawie sprzedaży i przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
10.06.2019	Decyzje Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za I kwartał 2019 r. na poziomie jednostkowym (w kwocie 163 358 148,76 zł) i skonsolidowanym (w kwocie 161 601 412,49 zł)
14.06.2019	Uchwała Rady Nadzorczej BNP Paribas Bank Polska S.A. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
17.06.2019	Zawarcie Umowy Kredytowej Bank jako kredytobiorca zawarł z BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu, zarejestrowaną w rejestrze handlowym spółek (Registre du Commerce et des Sociétés de Paris) pod numerem 662 042 449, jako kredytodawcą, Umowę Kredytową („Umowa”). Na mocy Umowy kredytodawca udzieli Bankowi kredytu w kwocie nieprzekraczającej 500 mln euro, co stanowi równowartość ok. 2 128 mln zł według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu 14 czerwca 2019 r. (1 EUR = 4,2554 PLN) w celu sfinansowania działalności faktoringowej prowadzonej przez Bank.
27.06.2019	Zwyczajne Walne Zgromadzenie BNP Paribas Bank Polska S.A. <ul style="list-style-type: none">• Rozpatrzenie oraz zatwierdzenie, m.in.:<ul style="list-style-type: none">- <i>Sprawozdań finansowych za rok 2018 oraz Sprawozdania Zarządu z działalności w 2018 r.</i>- <i>Sprawozdania na temat informacji niefinansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w 2018 r.</i>- <i>Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku i jej komitetów w 2018 r.</i>• Podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku Banku za rok obrotowy 2018.• Podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w 2018 r.• Podjęcie uchwały w sprawie zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa BNP Paribas Bank Polska S.A. obejmującej działalność faktoringową.• Podjęcie uchwał w sprawie zmian w Statucie BNP Paribas Bank Polska S.A.
28.06.2019	Zawarcie umowy sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej („ZORG”, „Działalność Faktoringowa”) na rzecz spółki BGŻ BNP Paribas Faktoring sp. z o.o. („Spółka Faktoringowa”) Na mocy umowy sprzedaży ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2019 r. Bank sprzedał Spółce Faktoringowej ZORG oraz przeniósł na Spółkę Faktoringową zobowiązania związane z prowadzeniem Działalności Faktoringowej, wyszczególnione w Umowie Sprzedaży. Spółka Faktoringowa stała się również stroną stosunków pracy w odniesieniu do przenoszonych pracowników. Cena sprzedaży ZORG ujęta w wyniku finansowym brutto Banku za II kwartał 2019 r. wyniosła 45 000 tys. zł („Cena Sprzedaży”). W lipcu 2019 r. Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto (po pomniejszeniu o utworzone odpisy aktualizujące ich wartość), dla których uzyskane zostały zgody klientów na przeniesienie ich w ramach ZORG w stosunku do szacowanej na dzień 30 czerwca 2019 r. wartości należności faktoringowych netto, przyjętej do przygotowania planu finansowego, będącego podstawą kalkulacji Ceny Sprzedaży. Różnica ww. wartości należności faktoringowych netto wyniosła 5,7%, co skutkowało analogiczną korektą procentową Ceny Sprzedaży. Korekta ta w wysokości 2 565 tys. zł została ujęta w wyniku finansowym Grupy w miesiącu rozliczenia. Ostateczna Cena Sprzedaży po korekcie wyniosła 42 435 tys. zł.

Pozostałe warunki Umowy Sprzedaży ZORG nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w obrocie dla tego typu umów.

52 ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

01.10.2019 Końcowe rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. Zgodnie z warunkami Umowy Transakcyjnej zostało dokonane 1 października 2019 roku w wyniku ostatecznych uzgodnień pomiędzy BNP Paribas Polska S.A. a Raiffeisen Bank International AG („RBI”) – sprzedającym Podstawową Działalność RBPL.

W wyniku rozliczenia BNP Paribas Polska zapłacił na rzecz RBI kwotę w wysokości 30 876 tys. zł. Na potrzeby rozliczenia transakcji wykorzystane zostały rezerwy na przyszłe zobowiązania utworzone w 2018 roku w ramach rozliczenia ceny nabycia Podstawowej Działalności RBPL. Rozliczenie nie miało wpływu na wynik finansowy netto Banku w III kwartale 2019 roku.

17.10.2019 Poprawa perspektywy ocen ratingowych oraz podniesienie oceny indywidualnej (BCA) Banku przez agencję Moody’s Investors Service

Zgodnie z komunikatem Moody’s z dnia 17 września 2019 r.:

- Perspektywa ratingu została zmieniona ze „Stabilnej” na „Pozytywną”,
- Długoterminowe ratingi depozytów (LT Bank Deposits) zostały potwierdzone na poziomie Baa1,
- Krótkoterminowe ratingi depozytów (ST Bank Deposits) zostały potwierdzone na poziomie Prime-2 (P-2),
- Ocena indywidualna (Baseline Credit Assessment) została podniesiona z poziomu ba2 na poziom ba1,
- Skorygowana ocena indywidualna (Adjusted Baseline Credit Assessment) została potwierdzona na poziomie baa3,
- Długookresowe ratingi ryzyka kontrahenta (LT Counterparty Risk Ratings) zostały potwierdzone na poziomie A3,
- Długookresowa ocena ryzyka kontrahenta (LT Counterparty Risk Assessment) została potwierdzona na poziomie A3(cr),
- Krótkookresowe ratingi ryzyka kontrahenta (ST Counterparty Risk Ratings) zostały potwierdzone na poziomie Prime-2 (P-2),
- Krótkookresowa ocena ryzyka kontrahenta (ST Counterparty Risk Assessment) została potwierdzona na poziomie Prime-2(cr).

18.10.2019 Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia BNP Paribas Bank Polska S.A. na 15 listopada 2019 r.

- Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Statucie BNP Paribas Bank Polska S.A.

21.10.2019 Utworzenie rezerwy dotyczącej proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)

W dniu 21 października 2019 r. Zarząd BNP Paribas Bank Polska S.A. podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu. Rezerwa w kwocie 48,8 mln zł obciąża wyniki 3 kwartału 2019 r.

Utworzenie rezerwy jest rezultatem wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („Wyrok TSUE”) z 11 września 2019 r., w sprawie C-383/18, dotyczącej prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty.

W przypadku kredytów spłaconych przedterminowo począwszy od 12 września 2019 r. Bank stosuje zasady wynikające z Wyroku TSUE.

II ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Przychody z tytułu odsetek	1 018 358	3 051 851	678 865	2 000 530
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	964 828	2 885 277	592 561	1 738 282
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	913 484	2 716 909	558 636	1 633 765
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	51 344	168 368	33 925	104 517
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	53 530	166 574	86 304	262 248
Koszty z tytułu odsetek	(233 367)	(725 131)	(179 599)	(567 626)
Wynik z tytułu odsetek	784 991	2 326 720	499 266	1 432 904
Przychody z tytułu opłat i prowizji	248 779	737 915	158 512	460 846
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(53 345)	(150 115)	(37 242)	(100 884)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	195 434	587 800	121 270	359 962
Przychody z tytułu dywidend	4 451	25 988	3 971	10 425
Wynik na działalności handlowej	175 667	500 945	62 511	200 984
Wynik na działalności inwestycyjnej	(20 534)	(40 535)	23 900	30 626
Wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej na rachunkowości zabezpieczeń	(3 559)	(4 642)	1 789	4 612
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(124 211)	(308 767)	(90 736)	(200 846)
Ogólne koszty administracyjne	(564 169)	(1 758 776)	(350 963)	(1 100 330)
Amortyzacja	(130 559)	(350 952)	(41 250)	(123 694)
Pozostałe przychody operacyjne	22 366	125 177	21 265	74 064
Pozostałe koszty operacyjne	(101 279)	(171 627)	(23 666)	(86 179)
Wynik na działalności operacyjnej	238 598	931 331	227 357	602 528

Podatek od instytucji finansowych	(69 457)	(210 784)	(48 472)	(148 343)
Zysk brutto	169 141	720 547	178 885	454 185
Podatek dochodowy	(55 066)	(199 141)	(44 649)	(125 876)
Zysk netto	114 075	521 406	134 236	328 309
przypadający na akcjonariuszy Banku	114 075	521 406	134 236	328 309
ZYSK (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ (WYRAŻONY W PLN NA JEDNĄ AKCJĘ)				
Podstawowy	0,78	3,54	1,51	3,70
Rozwodniony	0,78	3,54	1,51	3,70

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	III kwartał 2018 okres od 01.07.2018 do 30.09.2018	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
Zysk netto za okres	114 075	521 406	134 236	328 309
INNE CAŁKOWITE DOCHODY				
POZYCJE, KTÓRE ZOSTANĄ NASTĘPNIE PRZEKLASYFIKOWANE NA ZYSKI LUB STRATY PO SPEŁNIENIU OKREŚLONYCH WARUNKÓW	8 638	(7 113)	5 168	(14 108)
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	10 664	(8 782)	6 381	(16 741)
Podatek odroczony	(2 026)	1 669	(1 213)	2 633
POZYCJE, KTÓRE NIE ZOSTANĄ PRZEKLASYFIKOWANE NA ZYSKI LUB STRATY	(978)	(666)	466	16
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(1 208)	(822)	573	18
Podatek odroczony	230	156	(107)	(2)
INNE CAŁKOWITE DOCHODY (NETTO)	7 660	(7 779)	5 634	(14 092)
CAŁKOWITE DOCHODY OGÓŁEM	121 735	513 627	139 870	314 217
przypadające na akcjonariuszy banku	121 735	513 627	139 870	314 217

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	30.09.2019	31.12.2018
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 432 708	2 897 113
Należności od banków	714 656	791 071
Pochodne instrumenty finansowe	917 845	715 671
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	300 057	130 405
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	69 251 653	68 870 918
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 069 805	2 416 249
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 009 661	11 939 238
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	218 858	203 813
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	8 082 845	15 875 339
Inwestycje w jednostkach zależnych	157 258	142 258
Wartości niematerialne	490 219	520 108
Rzeczowe aktywa trwałe	1 177 215	499 307
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	877 140	920 286
Inne aktywa	704 915	889 882
Aktywa razem	104 404 835	106 811 658

ZOBOWIĄZANIA	30.09.2019	31.12.2018
Zobowiązania wobec banków	1 425 025	1 589 935
Pochodne instrumenty finansowe	940 532	783 818
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	276 030	123 600
Zobowiązania wobec klientów	85 688 885	89 506 557
Zobowiązania podporządkowane	1 920 534	1 875 769
Zobowiązania z tytułu leasingu	615 468	-
Pozostałe zobowiązania	1 957 072	1 801 154
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	54 516	123 464
Rezerwy	441 641	435 799
Zobowiązania razem	93 319 703	96 240 096
KAPITAŁ WŁASNY	30.09.2019	31.12.2018
Kapitał akcyjny	147 419	147 419
Kapitał zapasowy	9 110 976	9 111 033
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 572 757	1 208 018
Kapitał z aktualizacji wyceny	133 360	141 139
Zyski zatrzymane	120 620	(36 047)
wynik z lat ubiegłych	(400 786)	(400 786)
wynik bieżącego okresu	521 406	364 739
Kapitał własny razem	11 085 132	10 571 562
Zobowiązania i kapitał własny razem	104 404 835	106 811 658

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 779)	-	521 406	513 627
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	521 406	521 406
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 779)	-	-	(7 779)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Przeniesienie wyniku w trakcie zatwierdzania	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Emisja akcji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Stan na 30 września 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	133 360	(400 786)	521 406	11 085 132
	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane zatwierdzone)	84 238	5 127 086	909 629	141 917	-	298 389	6 561 259
Zmiana wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(400 786)*	-	(400 786)*
Stan na 1 stycznia 2018 (dane przekształcone)	84 238	5 127 086	909 629	141 917	(400 786)	298 389	6 160 473
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(778)	-	364 739	363 961
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	364 739	364 739
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(778)	-	-	(778)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	298 389	-	-	(298 389)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	298 389	-	-	(298 389)	-
Emisja akcji	63 181	3 983 947	-	-	-	-	4 047 128
Emisja akcji	63 181	3 986 814	-	-	-	-	4 049 995
Koszty emisji	-	(2 867)	-	-	-	-	(2 867)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562

*W IV kwartale 2018 roku Bank wdrożył metodologię wyliczania ratingów opartą na segmentacji w segmencie rolniczym. Metodologia ta została zastosowana do oszacowania parametrów PD i identyfikacji znacznego wzrostu ryzyka kredytowego. Ze względu na istotność tej zmiany oraz zmianę metodologii wyliczania podejście to zastosowano również w odniesieniu do Bilansu Otwarcia 2018 roku i zostało odzwierciedlone w wartościach zamortyzowanego kosztu i wartości godziwej ekspozycji z tego segmentu.

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2018 roku (dane zatwierdzone)	84 238	5 127 086	909 629	141 917	-	298 389	6 561 259
Zmiana na skutek wdrożenia MSSF 9	-	-	-	-	(311 063)	-	(311 063)
Stan na 1 stycznia 2018 (dane przekształcone)	84 238	5 127 086	909 629	141 917	(311 063)	298 389	6 250 196
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(14 092)	-	328 309	314 217
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	328 309	328 309
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(14 092)	-	-	(14 092)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	298 389	-	-	(298 389)	-
Podział zysku przeznaczeniem na kapitał	-	-	298 389	-	-	(298 389)	-
Emisja akcji	13 300	783 827	-	-	-	-	797 127
Emisja akcji serii J i K	13 300	786 695	-	-	-	-	799 995
Koszty emisji	-	(2 868)	-	-	-	-	(2 868)
Stan na 30 września 2018 roku	97 538	5 910 913	1 208 018	127 825	(311 063)	328 309	7 361 540

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
PRZEPLŹYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:		
Zysk (strata) netto	521 406	328 309
KOREKTY RAZEM:	(2 982 676)	(3 168 824)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	199 141	125 876
Amortyzacja	350 952	123 694
Przychody z tytułu dywidend	(25 988)	(10 425)
Przychody z tytułu odsetek	(3 051 851)	(2 000 530)
Koszty z tytułu odsetek	725 131	567 626
Zmiana stanu rezerw	19 025	41 121
Zmiana stanu należności od banków	40 693	15 186
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(380 041)	96 407
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(564 882)	1 614 296
Kredyty i pożyczki udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	346 444	(2 555 133)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	222 560	293 244
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	800 580
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-	44 785
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	317 359	(51 852)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(3 860 023)	(2 980 395)
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	(198 194)	(92 504)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	388 962	(292 416)
Inne korekty	255 181	(150 144)
Odsetki otrzymane	2 877 442	1 802 813
Odsetki zapłacone	(656 249)	(561 053)
Opłaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania	11 662	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 461 270)	(2 840 515)

	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2018 okres od 01.01.2018 do 30.09.2018
PRZEPŁYW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:		
WPŁYWY	10 203 579	16 241 837
Zbycie aktywów finansowych	10 166 383	16 225 707
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	11 208	5 705
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne	25 988	10 425
WYDATKI	(7 857 896)	(15 781 712)
Nabycie aktywów finansowych	(7 443 119)	(15 658 929)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(414 777)	(122 783)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	2 345 683	460 125
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:		
WPŁYWY	-	797 127
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	797 127
WYDATKI	(383 264)	(585 658)
Spląty długoterminowych kredytów otrzymanych	(388 235)	(300 658)
Splata zobowiązania leasingowego	4 971	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(285 000)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(383 264)	211 469
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM	(498 851)	(2 168 921)
Środki pieniężne na początek okresu	3 374 744	3 442 671
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	2 875 893	1 273 750
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	1 667	4 099
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	532

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1 ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za III kwartały 2019 roku zakończone 30 września 2019 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” („MSR 34”), w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską oraz innymi obowiązującymi przepisami.

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za III kwartały 2019 oraz z Jednostkowym sprawozdaniem finansowym BGŻ BNP Paribas S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 13.03.2019 roku.

Zasady rachunkowości oraz metody przeprowadzania szacunków księgowych przyjęte przy sporządzaniu śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, które opisane są w punkcie 3 oraz 7.

Następujące istotne zdarzenia dotyczące Śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego za III kwartały 2019 roku zostały opisane w Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za III kwartały 2019:

- wdrożenie MSSF16 w nocie 3.2,
- sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa w nocie 3.3,
- rozliczenie transakcji nabycia podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. w nocie 3.4,
- opinia Rzecznika Generalnego TSUE w nocie 47.

2 TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 30 września 2019 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).
7. BNP PARIBAS FINANCIAL SERVICES SP. Z O.O.
8. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązanymi

30.09.2019	BNP Paribas Paryż	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
AKTYWA	912 403	164 504	107 296	62	5 558	1 189 823
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	259 668	163 552	105 830	2	11	529 063
Pochodne instrumenty finansowe	353 307	1	-	-	1	353 309
Pochodne instrumenty zabezpieczające	299 106	951	-	-	-	300 057
Inne aktywa	322	-	1 466	60	5 546	7 394
ZOBOWIĄZANIA	2 689 136	64 452	740 773	5 800	95 619	3 595 780
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	451 020	64 447	476 115	5 799	95 617	1 092 998
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 662 190	-	262 984	-	-	1 925 174
Pochodne instrumenty finansowe	556 938	5	-	-	2	556 945
Pochodne instrumenty zabezpieczające	18 971	-	-	-	-	18 971
Inne zobowiązania	17	-	1 674	1	-	1 692
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania		24 000	271 922	58	41	296 021
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	90 496	193 559	549 650	-	-	833 705
Zobowiązania otrzymane	2 254 776	135 069	1 048 290	-	-	3 438 135
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	58 040 301	28 000	-	-	-	58 068 301
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	7 535 726	13 121	-	-	-	7 548 847
9 miesięcy do 30.09.2019						
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	1 151	(693)	(13 471)	(28)	5 342	(191 171)
Przychody z tytułu odsetek	-	368	2 070	-	24	2 462
Koszty z tytułu odsetek	(28 015)	(239)	(5 600)	(29)	(355)	(34 109)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	880	219	2 286	1	78	2 916
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	(241)	-	(2 580)	(2 821)
Wynik na działalności handlowej	34 656	(1 040)	(245)	-	-	(148 294)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	30	-	17 924	16 566
Pozostałe koszty operacyjne	(6 370)	(1)	(11 771)	-	-	(27 891)
Ogólne koszty administracyjne	-	-	-	-	(9 749)	(9 749)

97

31.12.2018	BNP Paribas Paryż	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
AKTYWA	595 282	22 349	168 311	28	3 980	789 950
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	200 648	19 479	164 139	-	15	384 281
Pochodne instrumenty finansowe	265 576	1 034	8	-	10	266 628
Pochodne instrumenty zabezpieczające	128 568	1 836	-	-	-	130 404
Inne aktywa	490	-	4 164	28	3 955	8 637
ZOBOWIĄZANIA	2 054 013	14 753	475 830	3 905	142 132	2 690 633
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	183 846	14 747	216 535	3 904	141 357	560 389
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 621 433	-	258 589	-	-	1 880 022
Pochodne instrumenty finansowe	228 530	-	-	-	-	228 530
Pochodne instrumenty zabezpieczające	18 912	-	-	-	-	18 912
Inne zobowiązania	1 292	6	706	1	775	2 780
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	121 984	64	36 035	158 083
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	140 757	180 131	346 431	-	1 000	668 319
Zobowiązania otrzymane	147 640	122 649	517 510	-	-	787 799
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	38 122 093	249 054	-	-	-	38 371 147
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	7 896 881	30 100	-	-	-	7 926 981
9 miesięcy do 30.09.2018						
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	(6 356)	(3 088)	(33 604)	(55)	(52 628)	(95 731)
Przychody z tytułu odsetek	1 018	625	1 373	-	-	3 016
Koszty z tytułu odsetek	(23 468)	(314)	(20 501)	(55)	(55 747)	(100 085)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	90	111	1 261	-	36	1 498
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(242)	-	(54)	-	(3 627)	(3 923)
Wynik na działalności handlowej	29 719	(3 510)	-	-	-	26 209
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	4	-	14 740	14 744
Pozostałe koszty operacyjne	(13 473)	-	(15 687)	-	-	(29 160)
Ogólne koszty administracyjne	-	-	-	-	(8 030)	(8 030)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd	30.09.2019	30.09.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	13 645	11 634
Świadczenia długoterminowe	9 869	4 767
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	33	-
Płatności w formie akcji	2 231	1 804
RAZEM	25 778	18 205
Rada Nadzorcza	30.09.2019	30.09.2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	949	1 552
RAZEM	949	1 552

3 JEDNOSTKOWY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

	30.09.2019	31.12.2018
Razem fundusze własne	12 724 833	12 240 367
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	81 358 071	81 493 415
Łączny współczynnik kapitałowy	15,64%	15,02%
Współczynnik kapitału Tier 1	13,29%	12,72%

4 SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska mające charakter sezonowy lub cykliczny.

5 EMISJA I WYKUP PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Emisja i wykup papierów wartościowych zostały opisane w pkt. 33 Śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za III kwartały 2019 roku.

6 WYPŁACONE DYWIDENDY

W Banku za 2018 rok nie była wypłacona dywidenda.

7 PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 27.06.2019 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2018 w wysokości 364 739 tys. zł w całości został przekazany na kapitał rezerwowy.

8 ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

	30.09.2019	31.12.2018
UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	28 993 880	28 409 563
zobowiązania dotyczące finansowania	22 726 308	21 614 561
zobowiązania gwarancyjne	6 267 572	6 795 002
OTRZYMANE ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	20 500 530	18 164 389
zobowiązania o charakterze finansowym	12 424 132	12 384 011
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	8 076 398	5 780 378

9 ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Zdarzenia po dniu bilansowym zostały opisane w pkt. 52 Śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za III kwartały 2019 roku.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

6.11.2019	Przemysław Gdański <i>Prezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Jean-Charles Aranda <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Daniel Astraud <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Andre Boulanger <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Przemysław Furlepa <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Wojciech Kemblowski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Kazimierz Łabno <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Jaromir Pelczarski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Volodymyr Radin <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
6.11.2019	Jerzy Śledziwski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>

Warszawa, dnia 6 listopada 2019 roku